

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Évi 6 pengő, félévi 3 pengő
Egyes szám ára 15 fillér
Földre egész évre 10 pengő

Főszerkesztő: GYALLAY DOMOKOS.

Főmunkatárs: DR. SZÁSZ FERENC.

Laptulajdonos: MINERVA R-T.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kolozsvár, Brassai-utca 7. szám.

Telefon: 18-87.

Beszéd és cselekedet

az európai, sőt a világsajtó méltán figyelt fel arra a
désre, amit a német nép vezére a negyedik téli segély-
megindítása alkalmával Berlinben mondott. Ter-
etes, hogy a beszédet valamennyi ország sajtója a
a érzése és felfogása szerint ítélte meg, s eszerint
le belőle következtetéseket. A beszéd nem szükölkö-
humoros részletekben sem, mert a vezér nem feled-

tt meg a tulsó oldal
or csakugyan nevétséges
tkozásait nevétség tár-
rá tenni. Így derős kacaj
te azt a bejelentését is.
ő nincs abban a hely-
n, hogy napokig készül-
a beszédeire, mint Chur-
angol miniszterelnök úr,
ek szópuffogtató beszéde-
ő rendesen tettekkel szo-
felelni.

Ebben a mondatban a ve-
meg is határozta nagyjá-
a jelenlegi helyzetet és
n megvonta a határvona-
mely a szófecsérlést a tet-
el elválasztja.

Ha végig pillantunk a
negyedik esztendőbe
uló háború történetén,
tetlen, hogy fel ne tűn-
valami a tárgyilagos
lélő előtt. Az, hogy
tengelyhatalmak oldalán
a beszédek, hanem a tet-
sorozata áll. Beszélni is
hogyan kellene. A beszéd
ban ilyen esetekben nem
való, hogy a való hely-

elhallgatásával vagy éppen tudatos elferdítésével ha-
anak a nemzet sorsáért felelős vezetők, hanem arra,
a nemzet, mely vagyonával és vérével osztozik a
rú minden kockázatában, ezekből a beszédekből tájé-
djék az általános helyzetről, jóról, rosszról egyaránt.
Illességes országok sajtója ebben a tekintetben iskola-
ait állította fel annak, hogyan lehet a világ és a sa-
országbeliek figyelmét elvonni mindattól, amit az igaz-
érdekében tudniuk kellene.

Az angol miniszterelnök és az amerikai elnökön kívül

mindenki tudja, hogy háborúkat nem beszédekkel, hanem
tettekkel, győzelmes haditettekkel lehet csak megnyerni.
Főként ebben a háborúban, ahol nem elvek, vak elméletek
győzelméről, hanem élet- és halálról van szó, mert az el-
lenség az életünköt szeretne megfosztani. A tengelyha-
talmak a háború kezdete óta a győzelmek szakadatlan so-
rozatára tudnak rámutatni Lengyelország, Franciaország,

Jugoszlávia, Csehszlovákia, Gü-
rörszág, Belgium lábai előtt
hevernek, a világveszedelmet
rejtegető Szovjet halálos szo-
ritásától Európa megsza-
dítva áll, mert a félelmetes
karok szorító inait elvágta a
tengelyhatalmak fegyvere. A
távol tengereken az ellenség
hajóinak százai hevernek az
óceánok fenekén, Amerika 77
hadihajóval lett szegényebb
Anglia kedvéért, az angol vi-
láguralom ma már csak álom,
Honkong, Szingapur japán
kézen, India kapujában lán-
csóva módjára félelmetes lán-
gokat vet a hindu szabadság-
mozgalom. Mindezek cseleke-
detek, haditettek, amelyeket
nem lehetett letagadni, legföl-
lebb ideig-óráig elhallgatni.
Ezek tettek, amelyek egyebek
mellett azt is bizonyítják,
hogy a tengelyhatalmak ko-
molyan fogták fel kezdettől a
háborút, komolyan is csinál-
ják és komolyan meg is fog-
ják nyerni. Igen, ez volt a
német nép vezére által elmon-

dott beszéd lelke, lényege, csattanója. A végső győzelembe
vetett rendületlen bizalom, melyet már nem pusztá fel-
tevések, hanem elért és marokban tartott bizonyosságok
tesznek kétségbe nem vonhatókká. Nekünk pedig semmi
okunk a német nép vezérének se szavaiban, se bizakodá-
sában kételkedni. A beszéd és cselekedet közti külön-
séget jól ismerjük s az eddig történet után azt is lát-
juk, hogy az angolszászok név alatt „egyesült nemzetek”
eddig csak beszéltek, a tengelyhatalmak pedig cseleked-
tek. Bizonyos, hogy ezután is cselekedni fognak.

MAGYAR ÉLETÜNK KÉRDÉSEI

Új kor, új magyar lélek

Új kort, jobb világot mindig csak az áldozat és a tömegek önfeláldozása teremtett. Az új világ küszöbén mindig ott állt Krisztus keresztfája, a Nérok gyújtotta szurokfáklya és végtelen sorokban vonultak a vértől gőzölgő arénán keresztül a keresztény mártírok. A magyar megújodások is az áldozatok oltára előtt születtek. Rákóczi oda vitte egymillió hold földjét. Kossuth magyarjai a jegygyűrűt, az ezüst pitykegombot, a gyémántokat, rubintot helyezték el előtte, hogy aztán odaadják a gyémántnál fényesebb anyakönyvet és a rubintnál is drágább magyar vért.

Ilyen áldozatokat követel az az új világ is amelyért most küzdünk s amelynek önmagunkban való kialakítása a legfőbb feladat. Erre figyelmeztette a nemzetet a honvédekhez küldött üzenetében Kállay Miklós miniszterelnök is, akinek igazságait meg kell értenie végre minden magyarnak. Új világról beszélni és egy letűnt materialista kor önző parancsai szerint élni — képtelenség! Tisztább nemzeti szellemről álmodni és vagyongyűjtésre, jogtalan harácsolásra használni fel a konjunktúrát — bűnös képmutatás. Önzetlenséget várni közösségi gondolatról szavalni és közben a fekete piacon árulni vagy vásárolni — elárulása annak az eszmének amelyért most egész Európa harcol. A nemzet léte, jövője nem pillanatnyi jólétén nem anyagiakon múlik, hanem azon, hogy miképpen állunk helyt odakint s itthon.

A magyar társadalom azzal már szerencsére tisztában van, hogy ebben harcban valóban a létünkéről van szó. Azzal az ellenséggel amely saját népének harmincöt-millió tömegét meszárolta le, nincs kiegyezés. Csak megsemmisülés van, vagy győzelem. Sajnos, annál kevésbé látják egyesek, hogy ilyen véres és végzetes választáson csak akkor állhatunk helyt ha mindenki tud tenni. Áldozni és lemondani, nemcsak a jogtalan haszonról, hanem minden apró egyéni érdekről kényelemtől is. Nem a vagyonosodás, szerzés, gyarapodás kora ez, hanem a lemondásé. Olyan időszak, amikor mindennek, ami egyéni, el

kell merülni, bele kell olvadni abba a nagy egységbe melyet mi úgy hívunk: magyar közösség. Aki ezt gyengíti, aki ezért nem tud áldozni elsősorban bűnös. Másodszorban azonban korlátolt és szűk látókörű is mert mikor csak a saját javát nézi, csak egyéni szempontjaira van figyelemmel, tulajdonképpen vágja, fűrészezi a fát saját maga alatt is. Az első világháború után az egész magyarság láthatta ennek az igazságnak könyörtelen érvényesülését. Mi maradt meg a könnyen és gyorsan összeharácsolt látszatvagyonokból? Hová tűntek a mesés háborús szerzemények? Ott úsztak el az inflációs idők vad forgatagában. A végén nem maradt belőlük más, csak a gazdaadósságok, külföldi kölcsönök tengere, az izzorszókamatra kunyorált párszáz pengős hitel, az elárverelt föld, lefoglalt traktor. S mi maradna a mostani „konjunktúra” kihasználóinak hőreségi gyűjtéséből? A megsemmisült országban egyéni egzisztenciájuk porráomlása után várna rájuk jólét helyett a keserves nyomor, a kollektív rabszolgaság, a pirosra sült pecsenye helyét a tatárjárás bűjdosó magyarjainak tápláléka: a tíz körömmel kiásott gyöker.

Nem anyagiakon múlik a nemzet léte! Nem attól függ a holnapunk, hogy át tudunk-e menteni abból néhány mázsa elvermelt búzát, vagy néhány deka feketén vásárolt zsírt, hanem attól, hogy egy összeomló, elkorhadt materialista világ romjaiból ki tudjuk-e menteni az ezeréves magyar erőnyeket: az önfeláldozást, az önzetlenséget. Fel tudjuk-e önmagunkban gyujtani azokat a lángokat, melyek a szabadságharc korának áldozati oltárait lobogták a magyar milliók szívéből? Legfőként meg tudunk-e újulni önmagunkban mind, mind, akik egy új világot várunk. Mert ha erre képtelenek volnánk, ha ezt meg tudná akadályozni az önérdékű tévelygők, kisszámú harácsolók leverő példája, akkor az új világ győzelme napján egy társtalan nemzet állana ott, ahol erős nemzetnek kell állani.

A magyar termés gabonajutalma

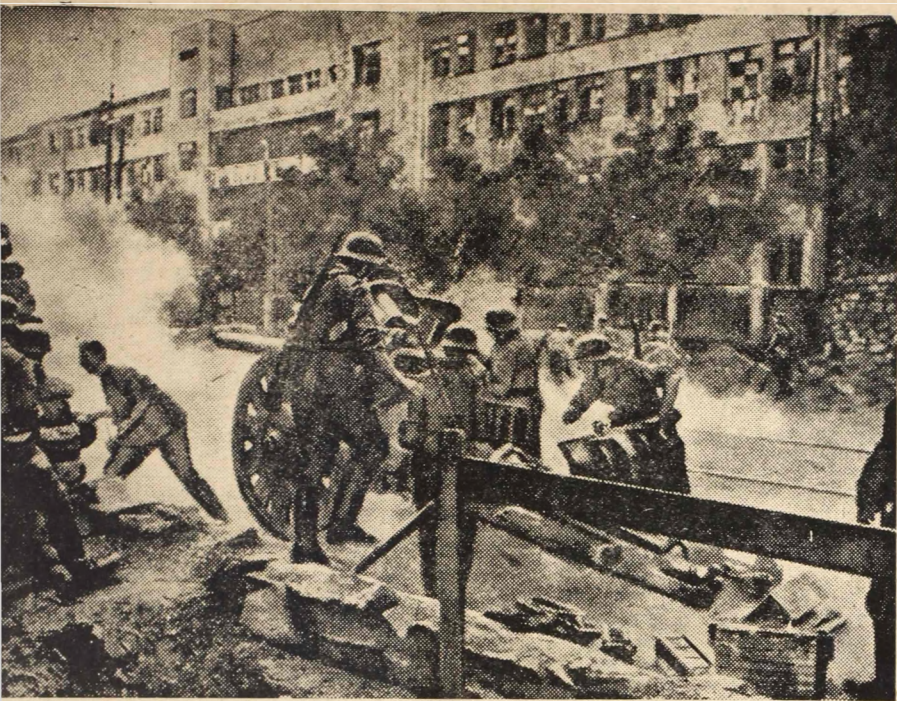
Egyelőre ötven millióra tehető az az összeg, amely jutalom formájában a magyar gazdátársadalomnak jut, de alighanem több lesz. A magyar gazdán múlik, hogy több legyen és aki a magyar gazda munkakészségét ismeri, az nem kételkedhetik abban, hogy mindent elkövet ennek a jutalomnak a megnagyítása érdekében. Mindenki tudja, hogy a mezőgazdaság fontosságát a háborús szükségletek megsokszorozzák és az ország ellenállóereje, cselekvőképessége nagyrészt azon múlik, mit tud kihozni a földből és mit tud termelni és mit tud abból a háború céljaira fordítani. Ez annyit jelent, hogy a gazdára több munka vár, jobban, okosabban, céltudatosabban kell dolgoznia, ugyanannyi területen ugyanazokkal az eszközökkel több terményt kell előállítani, esetleg át kell szerveznie egész termelési rendszerét a háború érdekében. *Azzal a gazdával, aki a háborúban nem lát mást, mint jó konjunkturalehetőséget, aki a kereslet megnövekedését csak vagyoni gyarapodásra akarja felhasználni, nem törődhetik egyetlen állam sem.* Az ilyen ember megérdemli, hogy kiközösítsék a nemzeti társadalomból.

A magyar gazda nem ilyen. Átérti kötelességét és tudja azt, hogy a leghitványabb árulás volna a hősiesen harcoló fiaival szemben, ha itthon, a földön feladná, vagy csak tessék-lássék végezné a munkát. Hogyan nézhetne a háborút járt honvéd szemébe az a gazda, aki itthon csak gyarapodott és elégedetlenkedett, amíg ők odakint mindenüket áldozták az itthoni rend, béke, a föld megmaradása, a családiház, az Istenhit és az emberhez méltó élet védelmében? Mit mond majd az itthonmaradt, ha egyszer megkérdezik tőle, mit végzett, mit szenvedett, mi-

lyen áldozatokat hozott a közösség érdekében mialatt odakint pusztult az élet?

A magyar gazda bátran áll majd ezek elé a kérdések elé. Munkát méltányol a kormány, amikor jutalmat ad azoknak, akik idejében és jól megművelik a földet, akik növelik a bevetett területek mennyiségét és olyan növényeket termesztnek, amelyekre a háború következtében fokozott szükség van. A gazda itt megtalálja munkája ellenértékét, pénzhöz jut, könnyebben tud beszerezni annélkül, hogy drágítania kellene, ami természetesen általános drágulást, a megélhetés megnehezülését és gazdasági leromlást vonna maga után. Nem juthat jobb helyre pénz, mint ahhoz, aki azért megdolgozik. Az egész magyar társadalom érzi ezt és szívesen hozza meg az áldozatot. Tudja, hogy olyan kormányintézkedés történt, amely úgy segít a magyar gazdátársadalmon, hogy abból mindenkinek haszna van és minél több jutalmat kap a gazda, annál több termény, ennivaló, élet jut a helytállás, a rendfenntartás és a győzelem szolgálatára.

Gabonacsata ez, amelynek harcosa a magyar gazda. A harcos nem pénzért verekszik, hanem kötelességtudásból, meggyőződésből, közösségi érzésből, férfias helytállásból. A jutalmat, amit most a kormány a gazdátársadalomnak juttat, éppen ezért senki sem tekintheti egyszerű fizetésnek. Kitüntetés az, amely a jobbakat, a különböket illeti, amelynek az elnyeréséért harcolni szép és felemelő, amely azonban nem lehet üzleti számítás célja és erkölcsi alapja annak a munkának, amelyet a magyar gazda a győzelem érdekében végez.

A haretéri helyzet egyre kedvezőtlenebbül alakul a vörös haderőre nézve. A Kaukázusban a német csapatok elfoglalták az egyik olajvidéken fekvő várost. Ezek a hadműveletek súlyos aggodalmakat keltenek nemcsak bolsevista, hanem angol körökben is. Sztalingrádnál a német előretörés lépésről-lépésre halad előre. Utcái harcokban, körakások, feltépett utcaburkolatok védelme alatt dolgozik a német tüzérség.

Fiatal lélekkel

A fővárosi iskolai ifjúság a Vigadóban október 6. alkalmából ünnepséget rendezett, amelyen Kállay Miklós miniszterelnök is megjelent és ott felszólalt. A miniszterelnök beszédében a többi között a következőt mondotta:

— Egy nemzet történetét fiatalságától elválasztni nem lehet. Egy nemzet életében mindig ott kell lennie a fiatalságnak, mert a nemzeti örökkévalóság lapját az rakja le, hogy milyen a fiatalsága. Nemzetet újjáteremtteni csak a fiatalságon keresztül lehet. E erre a feladatra nevelni is kell a fiatalságot. Azért jöttem közétek — folytatta a miniszterelnök, — hogy mondjam nektek, milyen fiatalságra gondolok. Amikor küldöttségetek nálam járt, valahogy pártpolitikára is szó terelődött és ekkor azt mondtam: „El tudtok képzelni forradalmi lelkületű fiatalságot, de pártolitikában magyar szívem, magyar hitem nem szeretné látni a fiatalságot“. Egy bizonyos, hogy a forradalmi lelkület ma is át kell hogy hassa az ifjúságot. A forradalmi lélekkel, a fiatalság elszántságával kell embeszállnotok mindazzal, ami a fiatal lelkek s egyetemes az egész nemzet lelkének tisztaságával, beületességével és idealizmusával szemben áll. Benne tektek ebben a világban. Álhírek, romboló rémhírek és rítók megjegyzések terjednek szanaszét. Szörnyűségek, iknél csak az ostobaságuk nagyobb. Nem tudom, ki szerzőjük, ha megfogom őket, ellátom a bajukat. De okhoz is van szavam, akik elhiszik és továbbadják eket az ostobaságokat. Undorítóak és ostobák az emberek, mert jöllehet, mindig rájöttek, hogy valótlank és hazugok a terjesztett rémhírek, mégis elfelejték, hogy e hírek önmaguk cáfolják meg magukat és nek ellenére is újabb nyitott fülekre találnak náunk az új sületlenségek.

— Fiatalk emberek, ne tőrjétek ezt! Hallgattassátok el azokat, akik csak mocskolni, lerántani, a nemzeti hitet és erőt gyengíteni tudják.

— Sok kötelesség vár a fiatalságra. Sok munka áll előttetek, amit másként, mint fiatal lélekkel elvégezni nem tudtok. Jövőt, családot, megélhetést, vagyonszerzést, lelki gyarapodást, mindezt csak akkor tudjátok elérni, ha a mai Magyarország lelkének megnevesítésében segítségemre lesztek. Ezt a munkát sem én, sem más nem tudja elvégezni a fiatalság nélkül. Nézzetek körül! A hirtelen vagyonszerzésnek, gyarapodásnak láza vett erőt közönségünk egy részén. Ezzel én nem tökeellenes világfelfogást hirdetek, nem az ellen beszélek, hogy a jól végzett munka megérdemelt gyümölcsét ne hozza meg. Nem akarok proletárelkü diákságot, nem akarok proletár magyar jövőt, én a jómódot, a magyar ember törekvő munkájának teljes elismerését akarom és szeretném megalapozni. De ha az ország szegényedik és egyesek mégis gazdagodnak, ez nem az ország érdeke, sőt még azoké az egyeseké sem, mert ezeknek a vagyonoknak nem nagy jövőt jósolok. Mindezt tudatosan és szándékosan hirdetem, mert őszinte szóval kell hozzátok fordulni és meg kell határozni kötelességeiteket. A ti kötelességeitek nem az, hogy világnézeti harcok mesgyéjén állástfoglaljatok. Nektek a lelket kell adnotok mindenhez, a lelket, a hitet, a bátorságot, nektek a magyar jövő felcsillogó színét és felcsendülő hangját kell megadnotok.

Zrinyi Miklós mondja:

Aki rossz és henyélő és elfajzott jó eleitől, jobb volna neki, ha nem volna nevezetes az ő eleinek neve, mert annak világossága miatt el nem bújhatik.

A „Magyar Nép” külpolitikai szemléje

A sztyalingrádi katasztrófa. A szovjet szinte emberfeletti erőfeszítéseket tesz kezdettől azért, hogy Sztyalingrádot megmentse a német elfoglalástól. Meg kell adni, hogy ez a védekezés csakugyan az emberfeletti erőfeszítéssel határos, s maga a német hadijelentés is elismeri, hogy a Sztyalingrád körüli harcok a háború legvéresebb eseményei közé tartoznak, pedig tudjuk, hogy ez a mostani szovjet-német háború valóban nem szűkölködött véres és kegyetlen csatákban. A német haderő abszolút felkészültsége és ütőereje azonban nem hagy kétséget aziránt, hogy Sztyalingrád sorsa meg van pecsételve. A feszült várakozás, mely a sztyalingrádi harcokat kíséri, talán kissé türelmetlen is a napról-napra várt eredményt illetően. A német jelentések nem egyszer emelték ki, hogy a terep halatlanul nehéz, a közel 120 kilométer mélységű védőövezet leküzdése már magában óriási hadászati teljesítmény, s ha hozzávesszük, hogy az immár jóformán rommá lőtt Sztyalingrád minden házomladéka mint megerősített védelmi hely áll ellent a német nyomásnak, akkor megérthető, hogy a német katonai parancsnokság esztelen és kiméretlen emberpazarlás helyett a lassu és tervszerű, tehát biztos előrejutás módszerét választotta. Ez a módszer érvényesül most a város ostrománál s ezért kell még egészen kis ideig türelemmel lennünk amíg olvashatjuk, hogy Sztyalingrád romjai felett német hadilobogót lenget a szél. Egyébként a német ostrom állandóan tért nyer. A legújabb jelentések szerint Orlovka előváros elfoglalásával az északi védelem kulcsponthja került a német haderő kezébe, s ez magába foglalja annak az öröndetes megállapítását is, hogy a sztyalingrádi harcok a vége felé közelednek és csakugyan nincs már sok idő hátra, hogy a város elestéről szóló német győzelmi jelentést olvashatjuk. Lesújtó tünet különben a szovjet ipari gépezetének nehezedő helyzetére, hogy Moszkva mérnököt és gépeket kér Amerikától. Munkaerőket és gépeket. Hogy aztán ebből a szállítmányból mennyi jut el a rendeltetési helyére, azt egyelőre nem lehet tudni, csak annyit lehet tudni, hogy a német bűvárhajók minden biztonnal élénken fognak érdeklődni a szállítmányok iránt és alkalomadtán megfelelő irányt szabnak a szállítmányoknak a — tenger fenekére.

Csendélet a franciáknál. A francia belpolitikáról tudunk annyit, hogy Laval francia politikus kormányra kerülésével adva van a lehetőség arra, hogy a francia nép felismerje azt az egyedül helyes utat, mely a német és francia kiegyezéshez vezet. Hosszú és keserves vajudáson ment keresztül a francia politika, amíg ennek a belátására a francia nép vezetői, élükön az államelnökkel eljutottak. Laval maga minden igyekezetével azon van, hogy ezt a megegyezést minél jobban kimélyítse, már amennyire természetesen az adott helyzet, főként Franciaország jórésének katonai megszállása s az ebből következő viszony megengedik. A helyzet azonban mégsem olyan tiszta és zavartalan, mint gondolnók. Még mindig akadnak a megszállt francia földön is levitézlett politikusok, akik ennek a megegyezésnek a munkáját megzavarni szeretnék. Ezek közé tartozik Herriot (olvasd Erió) volt miniszterelnök is, aki most Lion környékén él, s aki a hivatalos francia állásponttal ellentétes felfogás érvényesítése érdekében kísérelt meg mozgalmat indítani. A jelentések nem mondják meg egyelőre, mi az, amit az összeomlás előtti Franciaország miniszterelnöke kezdeményezett, vagy kezdeményezni akart, csak annyit jelentenek, hogy a volt politikust a francia kormány rendeletére a rendőrség lioni birtokán letartóztatta és lakásán internálta, ami annyit jelent, hogy hatósági engedély nélkül nem szabad lakását elhagynia. — Németország türelemmel várja, amíg a francia nép a legnagyobb nemzeti gyásszal felérő katonai összeomlás után lassanként összeszedi magát és önként belátja, hogy egyfelől a háború előtti nagy, hetyke, gögös és élet-halál felett döntő Franciaország fel nem támad többé, másfelől pedig hogy Franciaország, ha meg akarja tartani legalább látszatát régi nagyhatalmi állásának, akkor föltétlenül a németekkel való becsületes kiegyezésre kell törekednie.

Valami Leningrádról. Egy év óta, hogy Leningrádot, a régi cári fővárost, Szentpétervárt, a német csapatok körül zárták, nem sokat hallottunk róla. Nem azért, mintha itt a szovjet arcvonalnak ezen a szakaszán nyugalom volna. A város körül megvont német acélgyűrűt azóta is állandóan nagy erővel és kétségbeesett erőfeszítésekkel igyekszik áttörni a szovjet védelem, de természetesen minden igyekezete véres kudarcba fullad. Érdekes jelentéseket közölnek újabban erről a körülzárt nagy városról a német lapok. A város egyes helyein még füstölögnek azoknak a gyártelepeknek a romjai, melyek egy évvel ezelőtt még teljes erővel szolgálták a hadipart. A szovjet hadvezetőség most, hogy el van Sztyalingrádnál és a hosszú front egyéb helyein foglalva, csak viszonylagosan nagyobb erővel kísérel meg tehermentesítő támadásokat kezdeni Leningrád ellen. Neki most ugyanis nem ez a város a fontos, hanem mindenekelőtt Sztyalingrád, mely nemcsak hadászati, de erkölcsileg is rendkívüli fontosságú a szovjet háború egész további menetére és sorsára nézve. Egy főváros körülgárása, sőt elfoglalása sohasem marad hatás nélkül. Leningrád, Moszkva és Sztyalingrád eleste, mely a győzelmes német hadjárat természetes célja lehet, a szovjet háború felszámolását jelenti.

Indiában tovább tartanak a zavargások. Az indiai zavargásokról jelenti az angol hírszolgálat Bombayból:

Bombay két különböző negyedében „suhancok” késsel támadtak rá a városi rendőrség négy hivatalnokára. A hivatalnokokat szúrt sebekkel kórházba kellett szállítani. Bombay belvárosában, az északi negyedben és a kikötőnegyedben újabb diáktüntetések voltak. Dadurban, ahol a rendőrség két ízben is tüzelt a tömegre, nagyobb felvonulások voltak az iskolák közelében. A rendőrség szétszórta a felvonulókat.

A szovjet nagykövet visszahívása Amerikából. Külföldön elterjedt hírek szerint a Szovjet hirtelen visszahívta állomáshelyéről Litvinovot. Ezzel kapcsolatban a Wilhelmstrasse illetékes szóvivője kijelentette, hogy ez a jelentés egy, az USA ellen irányuló szovjetnyomást tartalmazhat. Willkie nyilatkozatából, amely megerősíti von Ribbentrop birodalmi külügyminiszter ama kijelentéseit, amelyek a Szovjet küszöbön álló kimerülésére vonatkoznak, kitűnik, hogy orosz részről és pedig hangsúlyozott formában vetődött fel a második arcvonal kérdése és angolszász részről, legalább is szóbelileg engedményeket akarnak tenni. Mindehhez nagyon jól illik Sztalinnak a kísérlete, hogy Litvinov esetleges visszarendelésével fenyegetőzve, nyomást gyakoroljanak az Egyesült Államokra.

Zsidók és kommunisták letartóztatása Franciaországban. Párisban a külföldi zsidók letartóztatása tervszerűen folytatódik. A rendőrség az egyes városrészeket rendszeresen fésülte át. Az akció — hír szerint — még több napig eltart. A letartóztatottak számát nem közölték, de valószínűleg többezerre rúg. A rendőrség e nagyszabású razzia keretében tekintélyes számú — mintegy ezer — francia kommunistát is letartóztatott.

„Együtt ellenőrizzük a világtengereket!” A tengelyhatalmak közös tengeri hadvezetése során a japán hadihajók felvették az érintkezést az Atlanti-óceánon működő tengelykötelékekkel. Miután a német tengeri harcierők már Japán hadbalépése óta együtt működtek az Indiai-óceánon a

japán egységekkel, most japán tengeralattjáróknak az Atlanti-óceánon első ízben történt megjelenésével az Atlanti-óceánon is katonai együttműködés jött létre. Ez az esemény hadműveleti szempontból alapvető fontosságú. Egy japán tengeralattjáró megérkezett az egyik német támaszpontra és onnan ismét kifutott hadműveleti területére.

A japán lapok hangsúlyozzák annak jelentőségét, hogy japán hadihajóegységek megjelentek az Atlanti-óceánon is és hogy ez összeesik a hármass egyezmény megkötésének évfordulójával. A lapok utalnak arra, hogy a japán tengerészeti erők a Csendes- és az Indiai-óceánon kifejtett tízhónapos eredményes tevékenység után jelennek meg immár az Atlanti-óceánon is, hogy a többi tengelyállam erőivel együtt ellenőrizzék a világtengereket.

A Japans Advertiser írja: A japán tengerészeti erők a fél világon kifejtett eddigi tevékenység után eljutottak az Atlanti-óceánra, mintahogy a németek az Indiai-óceánon tevékenykednek. Japán és a tengely együttműködése mind szorosabb és hatékonyabb.

Mi is az a bruttóregisztertonna? A bruttóregisztertonna űrmérték, nagysága pontosan 2.83 köbméter. Egy négy méter hosszú, négy méter széles és négy méter magas lakószoba űrtartalma 64 köbméter, ez bruttóregisztertonnában összesen 22 és fél bruttóregisztertonna. Egy 10 ezer bruttóregisztertonnas hajó űrtartalma 28.300 köbméter. Ezt az egész teret nem lehet áruval megrakni, mert jó részét a gépek, a kazánok, a tüzelőhelyek és a légénységi szobák foglalják le. Egy százezer tonnás kereskedelmi flotta 84 ezer tonna kokszot, vagy 126 ezer tonna gabonát, vagy 140 ezer tonna cukrot tud szállítani. Hogy egy másik összehasonlítással világítsuk meg a dolgot: egy búvárhajó 6 hetes tengeri útja alatt 120 tonna olajat használ el, egy tízezer tonnás tankhajó rakománya a búvárhajó számára 133-szor hat hétre elegendő, vagy pedig 133 búvárhajó hat hetes útjára! Egy közepes páncélkocsinak 100 km-es úton 160 liter benzinre van szüksége. Egy tízezer tonnás tankhajó szállítmánya száz-

ezer páncélos 100 km.-re terjedő útját fedezi! Ezek az adatok világítják meg legjobban azt, hogy mit is jelent a gyakorlatban az, ha a német tengeralattjárók és harci repülők valahol az Atlanti-óceánon, vagy az Északi Jéges-tengeren 180 ezer bruttó űrtalmat semmisítettek meg, vagy küldötték a víz alá! Amerika és Anglia már régen felismerték a tengeralattjáró veszélyt s mindent megtesznek tengerjáró hajóik védelmére. Nemcsak a hadiflottát, hanem a kereskedelmi hajókat, sőt a luxuszöcsöket is ellátják ágyukkal és vízbombákkal. A parti hajózást repülőgépek is biztosítják, s emellett léghajók is állnak a partmenti hajózás szolgálatában, de minden hiába! Egyre több és több hajó süllyed el az angol és amerikai partok mellett is. Nehéz az amerikaiak és angolok helyzete, mert ma mind a hét világtengeren ott leselkednek a tengelyhatalmak kérlelhetetlen tengeralattjárói s így az angol-amerikai hadiflottának a földgolyó minden hajózási útját meg kell védenie, tehát a rendelkezésre álló kisszámú hadiflottát erősen szét kell tagolnia. Ez a hajózást fenyegető veszedelem annál is inkább veszélyes, mert az elsüllyesztések napról-napra emelkedő irányzatot mutatnak, míg a hajóépítő gyárak már régen nem képesek a süllyedési aránnyal lépést tartani. S emellett az utóbbi időben több amerikai hajógyárat le kellett állítani, mert hajótérhiány következtében nem jutott elég gyorsan megfelelő mennyiségű nyersanyaghoz!

Elesett a sztalingrádi „Vörös Október“ ipartelep. A szovjet frontról érkező valamennyi hír megegyezik abban, hogy a Sztalingrádért folyó harc döntéshez közeledik. A német támadások egyre sűrűbbek és leírhatatlan heveseségűek.

Több mint ezer repülőgép és több mint ezer mindenféle ágyú pokoli tüzet zúdít a városra. A németek a bombázás egyre újabb eszközeit alkalmazzák, hogy a szovjet védelmet szétzúzzák. Ezzel az óriási arányú támogatással a németek az utóbbi napokban újabb sikereket értek el.

A szovjet főhadiszállásról érkezett hírek szerint a német csapatoknak sikerült tankok támogatásával és heves tüzéségi előkészítés után rohammal behatolni a Sztalingrád északi részén belül erősen kiépített „Vörös Október“ nevű ipartelepre. A heves német tüzéségi tűz következtében az ipartelep védői igen súlyos veszteségeket szenvedtek. A „Vörös Október“ ipartelepét az angol tudósítók szerint a különböző ágyúk százai lőtték.

A Sztalingrádért vívott csatában az elmúlt két napon a harcok súlypontja inkább az északi német záróállásra tolódott. A város északi részén a tüzéségi harcok és a légitámadások eddig nem tapasztalt hevességet értek el. A német gyalogosok és utászok lépésről-lépésre küzdik magukat előre. Az ellenséges csatarepülőkötelékek hiába igyekeztek beavatkozni a harcba; még a Volga felett feltartóztatták és elkeseredett légi harcokban visszaverték őket. Ugyanakkor a Volga partjáról a német légvédelmi tüzéség tüzével újra és újra végigsöpört az ellenség tüzéségi állásain, a folyó kompforgalmán és tüzelt a város északi részén erődde változtatott gyárakra.

Az angol háborús sajtó támadása. Londoni hír szerint az angol liberális sajtó általános támadást indított az angol katolikusok központi lapja, a „Catholic Herald“ ellen. A lap egyik cikkében kijelentette, hogy Anglia sohasem köthet őszinte szövetséget a Szovjettal, s az angol közönség nagyrésze bizonyára tudja, hogy a szövetséget a körülmények kényszerítették Angliára. Cummings, a New Chronicle lap politikai vezetője felszólította a kormányt, hogy szüntesse meg az

ötödik hadoszlopnak ezt a szócsövét stb., stb. A mi véleményünk szerint az angol katolicizmus vezető lapja őszinte és igaz sorokat írt és reméljük, hogy ez a bátor szókimondó akkor is érezteti majd hatását Angliában, ha esetleg a Szovjet gázságaival tisztában levő angol katolikus vezetők az internáló táborban elmélkedhetnek a „szabad Anglia“ módszerei felett.

Moszkva és a második arevonal. Svédországban feltűnt, hogy a szovjet sajtó az utóbbi időben megváltoztatta magatartását a második harctér tekintetében. Mindeddig a lapok fenyegetőzve írtak az angolszászokról, akik nem mutatnak hajlandóságot arra, hogy beváltsák a Szovjet helyzetének könnyítése érdekében vállalt kötelezettségüket. Most fenyegetőzés helyett azt írják, milyen kedvező ma az időpont a nyugati partraszállás végrehajtására, amikor Németország erejének legnagyobb részét keleten vontta össze. Ügylátszik azonban, hogy a partraszállás sikerével nem áztatják magukat csalóka reményekkel, mert hozzátesszik, hogy a partraszállási kísérlet még akkor is hasznos lenne, ha kudarcba fulladna. Hangoztatják másfelől, hogy a most következő télen Szovjetország nem lesz képes olyan támadásokat folytatni, mint az elmúlt télen és Sztalingrád eleste következtében a szovjet hadsereg nem számíthat majd olajtermelésének tetemes részére, ami néhány hónap múlva súlyos nehézségeket okoz. Ezek a fejtegetések — mondják Stockholmban — világosan mutatják, hogy a Szovjet vezetőit milyen aggodalom tölti el.

Angliát valóságos bigámiahullám (kétnejeség) öntötte el. Az Old Bailey, London legtekintélyesebb törvényszéke huszonnégy vádlott ellen folytat jelenleg bűnpert bigámia miatt. A bíró ezzel kapcsolatban rámutatott arra, hogy Angliát valóságos bigámiahullám öntötte el. Már eddig kétszer annyi embert tartóztattak le bigámia miatt, mint a háború előtt. Glasgowban egy hatgyermekes családapát tartóztattak le bigámia miatt. A vádlott azzal védekezett, hogy feleségét már huszonnégy éve nem látta és egy jósnő azt mondotta neki, hogy az aszszony meghalt.

A bolsevista Kína reménytelen helyzete. Csungkingből jelentik: A lapok Willkie megérkezését felhasználják annak hangsúlyozására, hogy Csungking-Kína helyzete hovatovább reménytelenebbé válik a Washington és London részéről ígért segítség elmaradása miatt.

Tüntetések és maláriajárvány. Új-Delhiből jelentik, hogy a rendőrség tüzelt hindu tüntetőkre, akik felvonulást akartak rendezni Gandhi születésnapja alkalmából. Egy ember meghalt, három megsebesült.

Indiában nagyarányú maláriajárvány tört ki, minthogy Jáva elvesztése óta az angolszászok kinin-hiányában szenvednek. Jáva szállította azelőtt a világ kinin-szükségletének 87 százalékát. Angol orvosok és tudósok serényen igyekeznek megfékezni a járvány terjedését, amely súlyos következményekkel járhat az angolok indiai háborús készülődései szempontjából. Attól tartanak, hogy a malária-halálesetek száma az idén eléri az 1.250.000-et.

ABLA K

A multhétén október hatodikát ültö a nemzet külsőségektől mentesen, befelé forduló emlékezés, mint annyszor az elmúlt 22 esztendő alatt, amikor ennek az emlékezésnek semmiféle külső jelet nem szabadott adni. Hét esztendő hián 100 esztendő telt el azóta, hogy a magyar szabadságharc hősi erőfeszítését orosz túlerő törte le az osztrák császár hívására. A bosszú és a gyűlölet termette ki az aradi vár övében a magyar szabadságharc 13 mártírkoszorús virágát, de ez indította el az azutáni idők nem kevésbé hősi ellenállását is, mely 18 évi keserves várakozás után a nemzet és királya kibéküléséhez vezetett. Ma mindez a múlté már, s emlékezésünk meleg és kegyeletos verőfénye szeretettel lengi körül az aradi vár környékét, ahol a megölt szabadsághősök szellemei évenként megjelennek. Csak egyvalami időszert ma is. A gigászi mérkőzés az akkori orosz óriás utódaival, akiket bolsevistáknak ismer a világ. De a történelem nem megy visszafelé, s vastörvénye az utód leverését tette feladatunkká. Ennek a törvénynek eleget is akarunk tenni és eleget is teszünk. És akkor megfizetünk az aradi tizenháromért is. Ez az érzés éljen bennünk, valahányszor az október 6-iki gyásznapi gondolkunk. A szabadság vértanúi sohasem hullatták vérüket hiába. Ez a vér termékenyít, s gyümölcsét előbb, vagy utóbb, de élvezni fogják a hálás utódok.

HIREK

MI A HIR MÖGÖTT VAN...

egyik francia újság az 1938. évi számában a következő — és az akadémikusa Franciaországra igen mély — történetet közli:

Aratáink egyike nemrég a közoktatási minisztériumban járt és a miniszterrel akart beszélni. Mivel a miniszter Jean Zay nem volt ott, helyette a kabinetfőnök fogadta. Ez a miniszter M. Abraham volt. Ez nem tudta megadni a szükséges felvilágosítást, ezért a közoktatásiügyi miniszter a sajtófőnökhöz küldte barátját. Ez a zsidó Maurice volt. — Tehát a francia ifjúság nevelésére és szellemi irányításának felelőse teljesen zsidó kezekben nyugodt...

Matár városának egészségügyi főnöke szemlét tartottak az úgynevezett Károlyi-közből, ahol nagyobb zsidók laknak. Felülvizsgálták a házak udvarok és házak köztisztasági állapotát. Szemléjük során az egyik ház megvizsgálták a pincét, ahol erős szag ütötte meg az orrukat. Itt gyanúsaként tűnt fel a dolog, a pincében ugyanis mentek és felfedeztek erősen lelakolt pinceajtót.

Érdőrevonták a házbelleket, hogy a pincébe a pincéraktár. A házak — valamennyien zsidók — erre a pincére nem tudtak, vagy nem mertek feleletet adni. Miután nem kaptak feleletet, a pincét a hatósági emberek kinyitották. A pincébe és ott meglepő látványban volt részük: a három helyi álló pincében mosó- és borotvapannak álltak nagy halomban, szálszálra kész, becsomagolt állapotban. Az egyik raktárban volt a szappan, a másikban a csomagolóhelyiség, míg a harmadik pincében a nyersagot tartották.

Felfedezték a hatósági emberek a pincében 20 kgr. szódát, amelyet a raktáron tartani, miután bejelentkezett kötelezett, zárolt cikk. Azonkívül a mennyiségű zsírszódát is találtak egy hatalmas ládában frissen készült, még meleg állapotban lévő moszappant. Ott voltak hosszú rudak az elsőrangú, tűlszírozott borotvapannak. A borotvaszappan mennyisége körülbelül 50 kgr. volt, míg a moszappan súlya 150 kilógrammot ki.

A titkos szappangyárban darálók, kezelek, üstök és azonkívül két nagy elsőrangú minőségű gépszij is volt.

A titkos szappangyár pinceablakai megnagyobb elővigyázatossággal be voltak deszkázva úgy, hogy az utcán lakók arról, hogy mi folyik a pincében, nem tudhattak. Valószínűleg a szappanfőzést a tulajdonosok az éjszaka alatt végezhettkék. Hogy a gyanút

a dolgozókról eltereljék, állandóan nagyobb seprűszállítmányt halmoztak fel a raktár előtt.

A Károlyi-közi titkos szappanrakár tulajdonosa még nem került elő, de a hatóságok már nyomon vannak, — mert tudják, hol kell keresni.

A Vöröskereszt nagyszabású gyűjtési mozgalmat szervezett, melynek Kolozsváron hatalmas sikere volt: a gyűjtés várokozásokon felüli eredménnyel járt. A leglelkesebb adományozók ezutal is munkásréteg tagjai voltak, tömegesen járultak a gyűjtőurnákhoz, hogy odaadhassák adományukat a fronton küzdő katonáink javára. A több ezer jelvény néhány óra alatt elfogyott, a közönség valósággal megrhamozta a gyűjtést végző hölgyeket, mindenki, az egész város jelvényt akart vásárolni. A vöröskeresztes hölgyek a város minden részébe ellátogattak, hogy minden polgárt felszólítsanak az adakozásra. A sportparkban az egyik vöröskeresztes hölgy odalépett az egyik úriemberhez, a válasza azonban ez volt:

— Mit molesztálnak? Majd megmondok mindjárt, hová tűzzék ezeket a jelvényeket...

A gyűjtőurnához odalépett egyik jellegzetes külsejű úr és egyengős jelvényt kért. Miután megkapta a jelvényt, odadobott az asztalra tíz fillért, majd hirtelen eltűnt a tömegben.

Igy adakoztak a magyar katonának — a zsidók!

ÓVAKODJUNK A KÉMEKTŐL!
Idegenekkel, külföldiekkel szemben légy tartózkodó és óvatos, az eléd kerülő vándorló árusítókkal és ügynőkökkel szemben is így járj el. De ugyanakkor tartsd szemmel őket, figyeld mondanivalójukat és ha gyanu ébred benned irántuk, késedelem nélkül hívd fel rájuk a katonai, vagy a csendőrpáncsnok figyelmét. Óvakodjunk a kémektől.

Ravasz László ref. püspök 60 éves.
Dr. Ravasz László dunamelléki ref. püspök most töltötte be 60-ik életévét. A kiváló főpapot ez alkalommal sokan keresték fel szerencsekívánataikkal. Mi kolozsváriak is szívesen csatlakozunk a jót kívánókhoz. Ravasz László kedves ismerőse Kolozsvárnak. Innen indult el annak a szép és kivételes karriernek az útján, mely a magyarországi reformátusok egyik legtekintélyesebb főpapi székéhez vezetett. Kiváló tehetségére még nagy szüksége van a hazának. Isten éltesse!...

A magyar levante utolsó kívánsága.

A levante ifjúságnak egyik kis bajtársa, Csiszár Pál békéscsabai levante szorgalmas munkájának teljesítése közben súlyos égési sebeket szenvedett és sérüléseibe belehalt. Halálos ágyán arra kérte levante bajtársait, hogy temetésére vonuljon ki az a szakasz, amelynek levanteéletében olyan boldogan vett részt és csendüljön fel a Himnusz. A kis levante temetése — a Levante Hírközpont jelentése szerint — felejthetetlen megrázó élménye maradt a nagyszámú gyászoló közönségnek. A levantezenekar a Himnuszot játszotta, a levantebajtársak feszes „vigyázz”-állásban hallgatták a katonás búcsúztatást. Az itt nyugvó levante utolsó akarata: „Hírdessétek halálotokig, hogy a Haza mindenek előtt”.

Harangozás légvédelem idején. A légvédelmi készség elrendelése óta egyes helyeken bizonytalanság uralkodott abban a tekintetben, hogy szabad-e harangozni napközben? A honvédelmi miniszter most 138.642—1942. számú rendeletével intézkedett ebben a kérdésben. Eszerint valamennyi városban és községben a harangokat egyházi célokra napközben rendeltetésszerűen szabad használni. Kivétel az elsötétítés ideje, tehát a mindenkor érvényes elsötétítési időponttól kezdve napkeltéig terjedő idő. Olyan helyeken, ahol a harangokra, mint riasztó eszközökre szükség van, az esetleg napközben bekövetkező légvédelmi riadót a harangok félreverésével kell jelezni. A rendeletet megküldték az illetékes hatóságoknak.

Belső arcvonalunk

Az istentelen elv ellen folyó háborúval kapcsolatban sok olyan kérdés merül fel, amely minket, illetve a mi belső életünket közelről érinti.

Külső ellenségeink belső csatlósai mindent elkövetnek, hogy a háborút megelégtessék velünk. Hogy időnap előtt felkeltsék békevágyainkat és előkészítsenek egy esetleges összeomlásra.

Abban a reményben ringatják magukat, hogy ami nem sikerül kint a harctéren, az majd sikerül idebent a nép között. Hogy majd megismételik 1918 véres játékát. És ők ezt szentül hiszik, s erre építik fel jövő reményüket. Bárki megállapíthatja könnyen, hogy a „jóhiszemű” kétszínű Judások milyen módszerrel dolgoznak a mitsem sejtő nép között. Mindig a leggyengébet választják ki céljaik számára és ezen keresztül hintik konkolyukat még a lehetőségek határán is túl.

Mostmég tűrhető az élet — sugja áldozata fülébe a metszettszemű — de mi lesz akkor, ha még sokáig tart a háború? Mi lesz majd a télen, amikor nem lesz sem kenyérünk sem fánk? Vagy éhenhalunk, vagy megfagyunk. Ha addig nem vetünk véget ennek a felesleges háborúnak. Ez pedig tőlünk függ egészen.

És hogy biztosabb legyen a terjedés, ezekkel a szavakkal toldja meg::

— De nem kell erről beszélni senkinek, nem azért mondtam, hogy tovább adja.

Igy bocsátja el Jónás a békebombát útjára. Mig azonban titokzatosan belemagyaráz emebere fülébe, elfelejti odasúgni, hogy ők nemzetgazdasági szempontból milyen életet élnek. Hogy egy liter kóserül fejt „fekete” tejért 1 P., egy pár „fekete” csirkéért 17 P., egy vágó „fekete” kacsaért 14 P., egy „fekete” tojásért 50 fillért és így tovább a végletekig fizetnek, hogy nehezen éhenhaljanak, hogy ez náluk természetesen és nélkülözhetetlen, hogy ők még nem éheznek és meg nem fáznak, mert, hogy az ők gondviselőjük ad nekik pénzt bőven s alkudozás nélkül, „feketén” mindent megvesznek.

Erre egyébként legjobb bizonyíték a mindennapos tejeskávéjok, — amikor pont miattuk más alig tud vásárolni egy kis tejet — az ünnepi kalács és a nélkülözhetetlen csólint. De bizonyíték az a merész fekete üzelem, melyet — amint a „Függetlenség” szeptember 19.-iki száma közli — kassai hatóságok lepleztek le.

— „Néhány nap óta — írja a Függetlenség” — zsidó munkaszolgálatos század dolgozik Kassa határában. Ezzel egyidőben igen sok zsidó utazgatót Kassára.

A hatóságoknak feltűnt, hogy valamennyi utas, a munkaszolgálatosok hozzátartozói, óriási kofferekkel érkeztek. Rajtaütésszerűen átvizsgálták a bőröndöket és igen meglepő felfedezést tettek.

A megpakkolt bőröndből óriási mennyiségű zsir, füstöltszalonna, gyulai kolbász, szalámi, a legfinomabb sajtok egész tömege, kilószámra a legfinomabb csokoládé, több ezer darab konzerv és más egyéb élelmiszer, valamint még békebeli szappan került elő.

A hatóságok a több métermázsas súlyú készletet lefoglalták és átadták a kassai vöröskeresztnek és a helyőrségi kórháznak.

Megállapították, hogy a feketepiacon beszerzett és részben évek óta rejtgetett élelmiszerből 18.000 embert lehet egyszer bőségesen ellátni.

És amint a Függetlenségből kitűnik, az összes zsidó látogatók szinte tüntetésszerűleg napokon át a kassai legelőkelőbb kávéházakban időztek.

Ezeket nem súgja oda jóhiszeműleg senkinek. Nem. Sőt olyan ravaszul és körültekintéssel vásárol a már házához szoktatott pénzéhes eladótól, vagy megfizetett bevásárló által, hogy a hatósági közegek is csak nehezen csipnek el egyet-egyét. Pedig az ilyen ember elsőarcvonalbeli ellensége az országnak. Minden gondolata és cselekedete az ország gazdasági életének gyengítésére irányul.

Sajnos vannak esetek, hogy magyar név alatt húzódnak meg a lelkileg idegen ilyen ügynökök és így nyerek meg a bizalmat. De nekünk ébereknek kell lennünk, fel kell ismernünk a szélhámosokat és szóra sem szabad méltatnunk őket. Ez legyen a legfontosabb kötelességünk. Tudjuk, hogy Isten segítségével, aki az ő eszméjéért harcra szólított minket, a háborút megnyerjük. Aki ennél egyebet vall, az nemcsak a hazához hűtlen, hanem Isten ellen is vét.

Ezt a háborút nem mi idéztük fel. Isten, hogy az ő ellenségeit megfékezze, erre fegyverbarátaink oldalán minket is elhívott. Ez pedig olyan feladat, ahol fél munkát végezni nem lehet. Az istentelen elvet meg kell semmisíteni egészen, nehogy újból felüsse valahol a fejét ezen a világon.

Meghatódás nélkül lehetetlen végignézni azt a tömeges keresztelést, szentmise és szentbeszéd hallgatást, amit a felszabadult országrészen közel fél Európa nagyságban az oroszok gyakorolnak.

Különben millió és millió bizonyíték van arra, hogy nem a régi vallásos orosz nép ellen harcol a civilizált világ, hanem Sztalin által reakényszerített istentelenség ellen.

Az elfoglalt területen a romokból kiemelt oltárookra és tornyokra visszahelyezett keresztetek diadalmas mosolygással néznek alá, amint az elveszett nyáj megkerül és imádságos lélekkel újból körülvesszi, hogy a lidércnyomás aluli felszabadulásért hálát adjon Istennek.

Az istentagadónak nevelt fiatalság pedig — osztva szülői nagy örömeiben — sorban egymásután állanak keresztvíz alá, hogy az Atya, Fiú és Szentlélek Istennek nevében megkeresztelkedjenek.

Van-e ennél szebb, ennél fényesebb bizonyíték arra, hogy Krisztus győz. Hogy a gonosz helyett Krisztus született meg újra. Nincs, de nem is lehet.

Végezetül pedig azt mondjuk, hogy most mindent a háború követelményeivel egyeztetünk össze. Megmutatjuk a világnak, hogy a mi belső arcvonalunk ép olyan diadalmas lesz, mint a harctéren küzdő honvédeinké. Hogy méltók leszünk azokhoz, akik Magyarországot önállóságáért és szebb jövőjéért ontják vérüket.

Vinczeffy Sándor.

Egy honvédezeredesi hősi halála. A gutóbbi német hadijelentésből az ábbiakat olvassuk: A doni arcvonan vívott harcokban Langermannrlencamp báró páncélos tábornok, gy páncélhadtest vezénylő táboroka, a Vaskereszt lovagkeresztjéhez dományozott tölgyfalomb tulajdosa, október 3-án a legelső arcvonalan hősi halált halt. **Mellette esett el z Európa szabadságáért vívott küzelemben Nagy ezredesi, egy magyar adosztály parancsnoka.**

Karácsony előtt átadják a forgaomnak a Déda—szeretfalvi vonalat. Varga József kereskedelem- és ipargyi miniszter Algyay Pál közlekelesiügyi államtitkár, Szinte János IÁV elnökhelyettes és minisztériunának több főtisztviselője kíséretében a napokban megsemlélte az Erélyben folyó vasútépítési munkálatokat. A miniszter és kísérete október 1-án a kora reggeli órákban érkezett Zsibóra, ahol a szamosvölgyi vasúttal kapcsolatos építkezések folynak. Az tteni munkálatok megtekintése után Szeretfalvára folytatták útjukat. Az erdélyi vasútvonal építése a legnagyobb erőfeszítéssel, lankadaflan ítemben folyt egész nyáron át. A vasút Monorfalva községig teljesen elkészült. Monorfalvától követően 4 és fél kilométeres szakaszon több helyen hiányzanak még a vágányok. A süppedékes talajviszonyok következtében a munkálatokban rendkívüli nehézségekkel kell megküzdeni. A vágányösszekötő munkálatok mindazonáltal e hó végére befejeződnek és ezzel egyidőben az anyagvonatok minden szakaszt elérhetnek és eljuttathatják a szükséges kavicsot és felszerelést a táborokba. A kavicsozási munkálatok befejezése után a teherállítás már lebonyolítható az új vasútvonalon. A szeretfalvi vasútvonal felavatása és a személyforgalomnak való átadása a karácsonyi ünnepek előtt megtörténik. Varga József miniszter kíséretével végigjárta a vasútvonalat és mindenütt megtette a szükséges intézkedéseket.

Szily Kálmán volt kultuszminiszteri államtitkár tiszteletbeli doktor. A Kormányzó Úr a vallás- és közoktatásiügyi miniszter előterjesztésére megengedte, hogy dr. Szily Kálmán m. kir. titkos tanácsos, államtitkár, a

budapesti József Nádor Tudományegyetem nyilvános tanárát a hazai főiskolai oktatás fejlesztése, a nemzetközi tudományos élettel való kapcsolatok megszervezése, miniszteri biztosi minőségben a m. kir. Ferenc József Tudományegyetemnek eredeti székhelyére történt visszahelyezése és ezzel kapcsolatban az egyetem újjászervezése körül kifejtett értékes munkássága elismerésül a kolozsvári m. kir. Ferenc József Tudományegyetem a bölcsészettudományok tiszteletbeli doktorává avassa.

Növekszik a Gábor Áron-szoboralap. A székelyföldi városok körülbelül két hete mozgalmat indítottak, hogy a szabadságharc hőseinek, Gábor Áron ágyúöntőnek szobrot emeljenek. Alig indult meg az országos gyűjtés, máris több mint 10.000 pengő gyűlt össze. Valószínű, hogy a szobrot a tavasszal már fel is állítják.

Újabb zsidó koncentrációs tábor Odessza mellett. A román kormány az Odessza melletti Ocsakovban egy második koncentrációs táborot létesített zsidók számára.

Marseille százados, az afrikai német vadászpilóták legkiválóbb tisztje, több mint 158 légi győzelem hőse, a Birodalom negyedik katonája, aki a legnagyobb német hadiköltőnek tulajdonosa, repülőszerecsétlenség áldozata lett.

ABLA K

A modern honvédelem kiséletette a kötelességek körét és bizonyos kötelességeket a nemzet nőire is ráhárított. Ezt a résztvett a honvédelemben a magyar történelem különben is jól ismeri már, s e tekintetben elég az egri nők példájára hivatkozni, akik a harcok férfiakkal egyenlő hősiességgel védtek meg Eger várát a törökkel szemben. A mai háborúban a honvédelem érdekei nem kívánják a nők tényleges részvételét a háborúban, csak olyan teendők elvégzését, melyekkel a nők is hasznos szolgáltatásokat tehetnek a háború főbenjáró céljainak. Az önkéntes jelentkezők kibocsátott felhívás máris öröndes eredménnyel járt, mert több mint száz ezer magyar nő jelentkezett önkéntes honvédelmi szolgálata ra. Ennek a száz ezer önkéntes jelentkezőnek igen nagy erkölcsi értéke van és azt bizonyítja, hogy a magyar nőben töretlenül él tovább az egri hős asszonyok szelleme. De bizonyítja azt is, hogy ily ömeges jelentkezés me lett nem kell a kötelező munkaszolgálatot igénybe venni, mert ez már jelentékenyen esökenténé annak a munkának az értékét, mely önkéntes felajánlásból közvetlenebb, felemelőbb, eredményesebb, főként pedig példát mutatóbb. A magyar nő a győzelmes háború végén büszke lehet arra, hogy annak győzelmes befejezéséhez a maga lelkes támogatásával is jelentékenyen hozzájárult.

Gazdag zabkalász. Dániában egy mezőgazda nagyszerű eredményt ért el a zabtermelés terén. Nyolc évvel ezelőtt néhány óriási zabkalászt talált, amelyek magvait összegyűjtötte és ismét elvetette. Az elmúlt év tavaszán már négy hold földet vethetett be az óriászabból. Az óriászab olyan kalászsokat terem, amelyeken több mint 360 mag van. Szaktudósok is elismerik, hogy ez az eredmény teljesen újdonság a gabonatermelés terén.

Az erdélyi juhtúrótermelés növekedése. Magyarországon az elmúlt években a juhgomolya értékesítése a magyar tejszövetkezeti központokon keresztül bonyolódott le. A központ jelentése szerint 1941-ben 352.553 kiló juhtúrót termeltek, ami az 1940. évi adatokhoz képest 52 százalékos növekedést jelent. A jelentős fejlődést az erdélyi juhászok bekapcsolódása okozta. A termelésnövekedés következtében 1941-ben 116.193 kiló juhtúrót szállítottunk külföldre.

Az ipari közellátás időszerű kérdéseiről

Varga József miniszter a következő nyilatkozatot tette:

— Háborús textillellátásunk kétirányú: az első és legfontosabb előteremteni és biztosítani a honvédségi szükségleteket, azután pedig a polgárság ellátása a feladat.

— A fejlett és kiváló magyar textilipar csonka-magyarországi keretei között 2 millió kilogramm pamutot dolgozott fel havonta. A blokád megerősödése következtében az ország pamutszükségletét máshonnan kellett biztosítani, ha mindjárt csökkentett mértékben is. Előbb Egyiptomból kaptunk pamutot, azután Oroszországból, Perzsiából és Törökországból. A háború kiszélesedése után ma már főleg törökországi eredetű pamut áll rendelkezésünkre. Ezt, ha nem is békebeli mennyiségben, de legfontosabb szükségletek fedezésére elő tudtuk teremteni.

— A háborús textillellátásnak a pamutot kevert állapotban kell feldolgoznia.

— Tiszta gyapjút feldolgozni nem engedünk, a gyapjút a cellulózéból előállított műpamuttal keverjük és a textilrongygyűjtést azért szorgalmazzuk, hogy elegendő mennyiségű műpamut álljon rendelkezésünkre. A kotonizálás terén igen alkalmas a csalán is, amelynek gyűjtése éppen most folyik.

Elmondja Varga miniszter, hogy a gyártásban a minőséget és az árat sikerült a követelményeknek legjobban megfelelő színvonalon megtartani, ami azt jelenti, hogy 20—25 P.-ért egészen elfogadható minőségű ruhaszövetet lehet a kotonizált anyagok felhasználásával előállítani. Ez a szövet még a középosztálybeliek igényeit is kielégítheti.

— Az volt az első lépésünk, hogy a nyersanyag-készleteket pontosan felvettettük.

— A második lépés az volt, hogy a textilgyáripar érdekképviselőinek bevonásával 3 hónapos gyártási programot dolgoztunk ki. Ezután pedig még a típuszövetekre vonatkozó rendelet letárgyalása előtt számításba vettük az itthon előállítható vagy termő nyersanyagok mellett az államközi szerződésekben biztosított külföldi nyersanyagmennyiségeket is és így meghatároztuk a textilipar termelési rendjét.

Ez a termelési rend a következő: elsősorban a honvédelmi szükségleteket biztosítjuk, utána más közhatalóságok szükségleteit. A fennmaradó nyersanyagmennyiségnek megfelelően írjuk elő a típuszövetek fajtáját, minőségét és mennyiségét.

— Intézkedéseinkkel — folytatja Varga miniszter — honvédségünket és minden fegyveres alakulatunkat kiváló minőségű textilanyagokkal tudjuk ellátni és így biztosíthatjuk a polgári lakosság ruhaszükségletét is.

A bőrkészítéssel kapcsolatban Varga miniszter a következő tájékoztatást adta:

— Nagy lépésekkel megyünk előre a bőrellátás biztosítása terén. Délamerikai talpbőrbehozatalunk nincs, de a hazai bőrgyárak megfeszített ütemben dolgoznak a legfontosabb célokra feltétlenül szükséges

talpanyag előállításán. Elsősorban itt is honvédségünk ellátása a legfontosabb. Egyes felsőbőrökből feleslegeink vannak, úgyannyira, hogy külföldre is szállíthatunk. A sertésbőr, különösen felsőbőrnek és bélésbőrnek igen használható segédanyag. A fatalpú lábbelik ma már nemcsak tetszetősek, hanem egyre tartósabb minőségűek is.

— A mezőgazdasági szerszámbőr biztosítása is kiegészítő mértékben folyik, a szerszámbőröket illetően — természetesen — elsősorban a honvédelmi igényeket kell kielégíteni. Megnyugtató a gépszíjellátás is, sikerült rendet teremteni, zavarok már nincsenek és főleg nem fenyeget az a veszély többé, hogy a gépszíjakat talpnak használják fel. A bőrgazdálkodás, tapasztalatom szerint érezteti már megnyugtató hatását.

A magyar textiliparnak sok változtatással, sok lemondással, új anyagok megismerésével kellett igen rövid idő alatt megbirkóznia. Nemesak anyagi és gépi felkészültségében kiváló, szellemisége is töretlen, amit legjobban az bizonyít, hogy a háborús viszonyok okozta nagy változások közepette is megőrizte és fejlesztette külföldön is ismert és híres ízlését.

Iparügyi ellátási vonalon az olajellátás kerül sorra.

— Világítóolajban továbbra is takarékoskodunk, a legfontosabb szükségletek fedezésére újabb korlátozásokat nem kell elrendelni.

A növényolajellátást illetően helyzetünk az idén könnyebb lesz, mert az olajosnövények termesztéséhez fűződő rendkívül fontos érdekeket termelőközöniségünk teljesen átértékelte. Én a magam részéről utasítottam a MÁV-ot, hogy minden talpalatnyi területen termeljenek olajos növényeket. Mondhatom: a MÁV-nál a várakozáson messze túlmenő eredményeket értek el.

Legutoljára maradt az iparügyi ellátás terén a magyar széntermelés helyzete közellátási vonatkozásban:

— A szénellátás terén örömmel mondhatom, hogy a háborús viszonyok ellenére széntermelésünk több mint 30 százalékkal megnagyobbodott és ez elsősorban a vállalatok és a lelkiismeretesen dolgozó magyar hányászok érdeme.

— Etekintetben, de más fuvarozási vonatkozásokban is, szükségesnek látszik a fuvarozásnak az egész országra való megszervezése. A megszervezés olyan lesz, hogy észszerűen kihasználjuk minden fuvaros teljesítőképességét, ugyanakkor pedig biztosítjuk majd fuvarozó jóságaink abrakszükségletét.

Itt érkeztek el a beszélgetésben a közlekedésügyi minisztérium közellátási vonatkozású munkájához:

— Elmondhatom, hogy a MÁV és a minisztérium közlekedési osztályai igen nehéz körülmények között feljegyzésre és elismerésre méltó óriási munkát végez a szállítások zavartalanosságának biztosítása tekintetében. Háborúban nemesak a közellátás, hanem a külön-

hadiszállítások is a legteljesebb igénybevételt k. Ide kell számítani — a munka nagyságát illetően — azt a körülményt, hogy kocsiparkunk, moztólunk nem elegendő, a szénrel a MÁV-nak arékoskodnia kell. A gumival és benzinnel köteakarakékoskodás pedig megnehezíti a teherautómat.

— A csökkent vasúti park minden kocsiját a leggazdaságosabban használjuk ki, a szállítást szerveztük meg, hogy a vagonok üresen ne fus. Egész éven át a tüzelőszerek szállítása a legbb feladat, ezen felül mindenkor eleget kell tudni a csúcsteljesítmények lebonyolításával is. tavasszal a vetőmagvak és a műtrágya szétszálvott megerőltető teljesítmény, utána a búzatek szétosztása következett, most az új búzaterzétosztása folyik, a malmok munkája nem akadeg és nem lehet fennakadás a lisztforgalomban. Az építési anyagok, főleg a cement szállítását is dottuk. Most következik a csúcsteljesítmények an a cukorrépa szállítása.

— A nagyközönségnek el kell készülnie arra, az ősszel újabb erős korlátozások lesznek a utasforgalmában. A gazdasági élet és körformegnehezült szállítási lehetőségek közepette sem iat fenn. Mozdonyainknak a betakarított terel kell szállítaniok, a cukorrépa után következik

a kukorica-szállítás, a nagy gyümölestermés szétszállítása. Ezt csak úgy tudjuk biztosítani, ha felesleges személyforgalmat nem tartunk fenn. A nagyközönség a személyforgalom elkövetkezendő korlátozásában csak a legszükségesebb esetekben vegye majd igénybe utazásra a vasutat.

Elmondotta Varga miniszter, hogy a szállításban a lehetőségig kihasználják a víziutakat is, és hogy az áruszállítást ma már úgy megszervezték, hogy a MÁV kocsik a lehető legrövidebb távolságokat futják meg.

— Egész éven át tart — fejezte be érdekes tájékoztatását Varga miniszter — folyamatosan a tüzelőanyagok szállítása. A szén elosztása volt igen fontos feladat, a ránk következő tél nem találhat bennünket készületlenül. A tüzelőanyagok felhasználása terén a szénrel takarékoskodunk kell, az ipari termeléshez szükséges szénmennyiségeket és a háztartási szénét biztosítjuk. A háztartások fűtését illetően eddigi tapasztalataink alapján új rendelkezések kiadására kerül majd sor. Revízió alá vesszük a háztartások tüzelőanyaggal való ellátását.

— Minden egybevetve: ipari és közlekedési vonalon minden lehetőséget kihasználunk és — nagy örömmel állapítom meg — valamennyi ipari és közlekedési szervünk sokszor emberfeletti teljesítményeket mutat fel, hogy számottévó és az ellátásban hosszabb ideig érezhető fennakadások ne legyenek.

OKVÁNYMINŐSÉGŰ TÖK-ELLENÉBEN — MOSÓPPAN. A kormányhatóságok tedése folytán a Futura felmázást kapott, hogy minden 1. szokványminőségű tökmag elé ellenében egy kg. mosóant szolgáltasson ki. A mosóant 1—5 kg-os csomagolásban alványon feltüntetett helysége kijelölt kereskedőnél lehet ni. Az egy kg-os utalvány 14 r belül váltható ki a közelláyi miniszter által kijelölt ankereskedőnél. A szappan lgalgatása természetesen a hi-os ár figyelembevételével tör. Tökmagot csak a Futura izottjai (nem Hombár bizosok) és csak azok a kereskésárolhatnak, akik erre az anyaghivataltól külön maglasi engedélyt nyertek. Az léseket az ipari anyaghivatal-Budapest, II., Fő-utca 68.) cíe, az elsőfoku iparhatóságnál benyújtani. A tökmag termelői 100 kg-on aluli tételekben máént 60 pengőben, 100 kg.-tól g.-ig 62 pengőben, 1000—4999 63.50 pengőben és 5000 kilomon felül 100 kg.-ként 65 penállapították meg.

Tizenöt kiló korpát kapnak havonta a gazdaságok anyakocái.

A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, amely az abraktakarmányok elosztását végzi, közli a közellátási minisztériumnak azt a rendelkezését, amely szerint az 50 holdon aluli gazdaságok részére megyénként két hónapra előre egy meghatározott abraktakarmánymennyiséget utaljon ki a szövetkezet. A kiutalt mennyiséget az alispáni hivatalok osztják fel az egyes községek igénylői között. Az ötven holdon felüli gazdaságok részére az utasítás alapján az alábbi kiutalásokat eszközlik: anyakocák részére havi 15 kiló, 35 kilogrammon felüli süldők részére havi 3 kiló korpa

Új szőlőprés Kecske-méten.

Új szőlőprést mutattak be Kecske-méten, amely különválasztja a kocsányt és a szőlőmagot. Az új készüléket Puskás Béla szőlőbirtokos és Bartha Elemér ny. intéző mutatták be egy bizottságnak. Készülékük napi ötven hektoliter mustot termel, de ennél nagyobb teljesítmény is elérhető. A módszernek az a nagy előnye, hogy a kocsány előzetes különválasztása folytán a bor minősége sokkal jobb lesz.

ABLA K

A XXX. országos katolikus nagygyűlés, mely mire e sorok megjelennek, már be is fejeződött, ezuttal a családnévelés és nemzetevelés jelszavát írta háromnapos működésének programmiául. Az ország katolikuságának vezető emberei, egyháziak és világiak jöttek össze e három napon át, hogy e két gondolat nagy kérdéseinek előadásokkal áldozzanak. Ki merné tagadni, hogy a nemzetevelés nagy feladatairól sohasem volt időszerűbb beszélni a nemzet fiainak, mint éppen ezekben az időkben? A nemzetevelés örök program, mert nemzet mindig van, s élete mindig tele van olyan káros és káros befolyásokkal, melyek kiküszöbölése a nemzet minden jóra való fiának kötelessége, tehát nemcsak katolikusnak, hanem a nemzet valamennyi más vallású fiának is, ha őszintén a szívében, s nemcsak a száján hordozza a nemzet javát és boldogulását. A katolikus nagygyűlés nem is záródhatott volna szebb és méltóbb mozzanattal, mint azzal, a körmenettel, melyet a győzelmes békéért ajánlottak fel. A győzelmes békére valóban szükségünk van. Inkább hamarabb, mint később. De bármikor jön, egyforma örömmel és lelkesedéssel fogadjuk, mert eléggé megszennvedtünk érte azokkal a nemzetekkel együtt, amelyek ép úgy élet-halálharcot vívnak az életért, a békéért, mint mi. Azt hisszük tehát, hogy az ország katolikusainak mostani nagygyűlése olyan időszerű gondolatok és vágyak jegyében folyt le, amelyekkel országunk minden polgára, valláskülönbség nélkül fenntartás nélkül rokonszenvezik.

Ösztöndíjak kertészeti akadémiai hallgatók részére.

Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter azok részére a kertészeti akadémiai hallgatók részére, akik gazdasági, vagy kertészeti szaktanári, illetőleg állami kertészeti szakszolgálatban kívánnak elhelyezkedni, több, egyenként évi 1200 pengős állami ösztöndíjat létesített. Az ösztöndíj elnyerése, valamint az utóbeiratkozások engedélyezése iránti kérelmek a m. kir. kertészeti akadémia igazgatóságánál, Budapest, XI. ker. Nagyboldogasszony útja 45. sz. nyújtandók be.

Állami borpincét állítanak fel Szilágysomlyón.

Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter a Magyar Szőlősgazdák Országos Boréltékesítő Szövetkezete kezelésére bízott állami borpincehálózat kiterjesztése érdekében a milliárdos mezőgazdaságfejlesztési munkaterv keretében Szilágysomlyó megyei városban új állami borpince felállítását határozta el, mellyel a Szövetkezet kezelése alatt álló pincék száma 19-re emelkedik. Az új állami borpince üzembehelyezésével a MASZÖBSZ intervenció-s tevékenységének köre a szilágysomlyói szőlőterületekre is ki fog terjedni. Fontos hivatás vár az új állami borpincére abban a tekintetben is, hogy a Szilágysomlyóban termelt borok szakszerű kezelésére nézve az ottani szőlősgazdák részére tanácsal és utasítással szolgáljon.

Vadőri előkészítő tanfolyam és szakvizsga.

A földművelésügyi miniszter a gödöllői m. kir. Vadászati Hivatalnál 1943. évi január—március hónapok

folyamán vadőri előkészítő tanfolyamot és annak végeztével szakvizsgát tart. A szaktanfolyamra 20. életévüket betöltött magyar állampolgárok jelentkezhetnek. A felvétel iránti kérvényt a földművelésügyi minisztérium vadászati osztályához folyó évi december hó 1-ig kell benyújtani. A kérvényhez csatolni kell: születési anyakönyvi kivonatot, bizonyítványt az elemi népiskolának legalább negyedik osztálya elvégzéséről, hatósági erkölcsi bizonyítványt, háromévi hivatásos vadőri (erdőőri) gyakorlati szolgálatról szóló bizonyítványt és orvosi bizonyítványt. A vizsgadíj 30 pengő, a tanfolyamon való részvétel és az elszállásolás ingyenes, csupán az élelmezés önköltségi árát kell megtéríteni.

Melyik vidéken mennyi burgonyát kell beszügyeltetni?

A közellátási miniszter rendeletet adott ki a burgonya beszügyeltetési kötelezettségéről. A rendelet szerint a termelő köteles az idejű burgonyatermésből a burgonyával vetett terület minden kataszteri holdja után Csík, Győr-Moson-Pozsony, Háromszék, Somogy, Szabolcs és Zemplén vármegyékben, továbbá Szatmár megye mátyásfalvi járásában 18 métermázsza, Abaújtorna, Baranya, Bereg, Békés, Besztercenaszód, Bihar, Borsod, Csanád, Csongrád, Cömör, Jásznagykun-Szolnok, Kolozs, Máramaros, Nyitra, Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Szilágysomlyó és Szolnokdoboka vármegyékben, továbbá Kárpátalja területén 6 métermázsza, az ország többi területén pedig 12 métermázsza, étkezési minőségre válogatott burgonyát, a hatóság által megállapított áron a Belföldi Burgonyakereskedelmi Egyesüléshez beszügyeltetni.

Ha a burgonyával bevetett terület nagysága egész holdakon felül négyszögölekből is áll, minden teljes száz négyszögöl után annyi burgonyát kell beszügyeltetni, amennyi az egy kataszteri holdra eső mennyiségből arányosan száz négyszögöltre jut. Ha a termelő étkezési és ipari burgonyafajtát is termel, a beszügyeltetési kötelezettségnek elsősorban az étkezési burgonyafajtából kell eleget tenni. Ha a termelő csak kisipari burgonyát termel, a beszügyeltetés válogatás nélkül ipari célra alkalmas burgonyában is történhetik, de ebben az esetben 33 százalékkal több burgonyát kell beszügyeltetni. A beszügyeltetés idejét és módját a közellátási miniszter a községi előjárások útján teszi közzé. A közellátási miniszter felmentést adhat a beszügyeltetés alól azoknak, akik korai új-burgonyát termeltek, vagy szeszgyárral rendelkeznek, vagy elismert vetőburgonyát állítanak elő.

Földművelés szövetkezeti alapon.

Bács-Bodrog vármegye vitézi székének kapitánya közölte, hogy a Vitézi Szék kétezer hold földet bérbe ad tűzharcosoknak, akik szövetkezetbe tömörülve kívánnak termelni. A kétezer hold bérbeadott föld Köllöd és Turja községek határában van.

Vetőmagvak felára.

A közellátási miniszter a nemesített és csak fajtamegjelöléssel forgalomba hozható gazdasági magvak felárát a 91.500—1942. K. M. számú rendeletében megállapította. A közönséges gazdasági vetőmagvak felára előre megállapítva nincsen, de a termelők esetéről esetre kérhetik ilyen magvakra nézve is felár megállapítást, ha valamelyik vetőmagvizsgáló intézettel a vetőmagot megvizsgáltatja és az arról kapott bizonyítvány alapján kérelemmel fordul a közellátási miniszterhez (VI. Nagymező-u. 1.). A közellátási miniszter a benyújtott kérelmek alapján egyénenként és esetenként engedélyezi a közönséges vetőmag felárát. Az erről szóló részletes útmutatás a Budapesti Közlöny f. évi szeptember 24-i számában jelent meg.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Alapítva: 1899.

Magyarország egyedüli állami érdekeltségű, színmagyar biztosító szövetkezete.

Kartelen kívül!

A biztosítás minden ágával foglalkozik igen előnyös díj- és feltételek mellett. Vezér, fő- és helyiképviseltek minden városban és községben

Erdélyi Fiókgazgatóság:

Kolozsvár, Horváth-út 6. szám. — Telefon 36-85.

A „Magyar Nép”-et terjeszteni magyar kötelesség!

Magyar nemzet verses története

NYOMORUSÁG ORSZAGA.

Yás híre, fénye lassan így fakult el,
je, hatalma véle így satnyult el,
bomlott a rend is, országok alapja,
i biztonságát tán vissza se kapja.

zegény királynak erszénye üres volt,
irályi kincstár kifosztott üres bolt,
nyüzsgött az udvar szolgál- s udvaroncától,
ály asztalánál nélkülöztek sokszor.

irály önkénnyel hát adót vetett ki,
de az adóval nem törődött senki,
zegénynek nem volt, a gazdag nem adott,
it mindenkor, most is csak a nép sorvadott.

a főuraknál nem volt hiba ebben,
skáltak a módban, fényben, kényelemben,
rosok és várak mind az ő kezekben,
olya Istvánnak csak ebből volt hetven.

zág népe, sorsa? Féltett jövődjöje?
en állapotban ki gondolt felőle?
íg bent a lelkekben félelem és vész ül,
vül az ellenség új ugrásra készül.

Kínai gyermekkatonák

Irta: Shimoyama Toshizo.

Amikor azt halljuk, hogy a kínai katonaság, a
bben könnyen megfutamodó, mindig csak hát-
gyáva embereket szoktak elképzelni. A mostani
hadserég azonban nem csak ilyen gyáva embe-
r áll. Elmondom erre vonatkozólag egy gyermek-
esetét, akivel Észak-Kínában találkoztam.

Akkor történt, amikor Yókaken várát ostromol-
Egy Észak-Kínában fekvő, de már Közép-Kíná-
közeli, várfallal körülvett helység.

Gyalogsági zászlóaljunk a yókakeni várat tűzte
lájál. Amerre csak a szem ellátott, zöldelő ga-
földek voltak, s a magasra nőtt kalászosok között
e úszva haladtunk előre. A májusi nap vakítóan
tt a szemünkbe. Acélsisakunk alól szakadatlanul
t a verejték. Végre elértük a várfalat. Ekkor az
ki kapu egyik sarkából süvíteni kezdtek felénk
ellenséges golyók. Utánna megszólaltak a cseh
tmányú gépfegyverek hatalmas visszhangot
ve.

Megmarkoltuk a puskánkat, hogy csaknem össze-
bant. Előre futottunk, aztán hirtelen lebuktunk és
ink, utána megint rohantunk tovább. Így foly-
a a támadást, végül is sikerült bevenni a déli vár-
i egy részét. Katonáink ki akarták tűzni a nap-
ingos zászlót a déli kapu fölé, de ahogy fölfelé
ztak vele, egymásután három embert terítettek le
ellenséges golyók. Végre a negyediknek sikerült a
lót kitűznie. Ennek is úgy látszott eltalálták a
t, mert sántítva ért le újra. Amikor már fent lo-
tt a japán zászló a vár ormán, torkunk szakadtá-
banzájt kiáltottunk.

A déli kapu után bevettük a nyugatit, majd a ke-
letit is. Csak a megmaradt északi kapu egyik őrtor-
nyát nem tudtuk sehogy sem elfoglalni. Bár a vár-
ból elmenekült az ellenség, mint a lavina, az utolsó
kapu rendületlenül állott, mintha csak démonok véd-
ték volna. Úgy látszott, hogy az őrtoronyban nem le-
het több 4—5 embernél. Erős földalatti erőd volt. Go-
lyóval keresztül lőni nem tudtuk, ágyútűz alá pedig
nem foghattuk, mert nem volt megfelelő hely, ahová
az ágyut felállíthattuk volna. Sőt még támadáshoz
használható fedezék sem volt a közelben.

Akárhogy is, el kellett foglalnunk azt a helyet.
Elhatároztuk tehát, hogy mesterséges füst leple alatt
hatolunk be a toronyba. Azt a parancsot kaptam,
hogy négy embert válasszak ki erre a célra.

Már alkonyodott és az ég tele volt bíborvörös
felhőkkel.

Embereimhez fordultam:

— Készen vagytok?

— Készen vagyunk — felelte az egyik moso-
solyogva.

Amikor ezt a mosolygó arcot láttam, eszembe ju-
tott, hogy talán ez lesz az utolsó utunk és összeszorult
a szívem. De leküzdvé a rossz érzést, kiadtam a pa-
rancsot:

— Gyújtásra készülj!

Négy emberem egyszerre felelt:

— Gyújtásra készen állunk!

— Gyujts! kiáltottam.

A füstgyertyák fellángoltak és aztán sustogorva
tört elő belőlük a fehér füst, aminek leple alatt az őrtor-
ony felé rohantunk. Mire odajutottunk a torony
alá, hirtelen megfordult a szél és a füst hasznavehe-
tetlenné vált. Olyanok lettünk, mint valami lángoló
oszlopok. Egészen az őrtorony bejáratáig hatoltunk
előre. Ekkor az erőd belsejéből kirohant egy kínai
katona. Szuronyos puskámat megmarkolva, önkéntel-
enül is megálltam. Nem azért, mintha megijedtem
volna a kínaitól, aki mindkét kezében kézigránátot
szorongatott, hanem meglepett, hogy milyen fiatal!
Nem lehetett több 15—16 évesnél. Abban a pillanat-
ban a gyermekkatonára felénk hajította a kézigránátot.

— Lebukni!

Szinte a kiáltásommal egyidejűleg repült el fe-
jünk felett a kézigránát és hátunk mögött robbant fel.
Ugyanakkor a kis katona megfordult és visszamene-
kült az őrtoronyba. Ahogy utánna rohantunk, belül-
ről hatalmas robbanás hallatszott. A gyermeknek
vége volt. Jól tudta, hogy hiába már minden és ezért
a megmaradt, utolsó kézigránátot magához szorítva,
önmagát robbantotta fel.

Az őrtorony belsejében holtan feküdt három vele
egykorú gyerek. Valószínű, hogy az a három már ko-
rábban elesett és ez az utolsó fiú egyedül küzdött a
végsőkig.

Sajnáltuk szegény gyermeket, aki nem akart az
ellenség kezébe kerülni, s inkább a halált választotta.
Felhaborodással gondoltunk azokra, akik ezeket
az éretlen gyermekeket embertelenül félrevezették és
harcba állították ellenünk.

Másnap megkértük a parancsnokunkat, hogy a
kis hősöknek síremléket állíthassunk. A sírjukat tele-
raktuk mezei virágokkal és csendesen imádkoztunk
értük. Aztán kemény fogadalmat tettünk:

— Harcolnunk kell! A végsőkig fogunk küzdeni,
hogy a kínai ifjúságot kivegyük az ilyen lelketlen ve-
zetők kezeiből!

(Japán eredetiből fordította:
Fekete Gabriella.)

A csomag...

Adni és kapni, két furcsa szó; az emberi érzések legszebbike: a szeretet és az öröm bujik meg mögöttük. Aki szeret az ad. És miesoda öröm kapni!

Bizonyosan mindenki megérzi, mit jelent a csomag a haretéren.

Egy falat papírba burkolt otthont.

Egy asszony-simogatást, egy marék gyerek-kacagást.

Egy fuvaltatot, egy szippantást, egy cseppnyi ízt, mindenből egy ereklétartóba-valót, ami után a honvéd szíve sóvárog távoli mezőkön, idegen emberek között.

Ilyen csomagot láttam nem is egyet nemrég egy szabadságos katona kezében. Himbálta, lóbálta őket merev, barna zsinegen. Úgy perdült fel velük a vilamosra. Ismerőst talált ott s beszélgetni kezdtek.

— Mennyi volt a szabadság?

— Tizenhárom nap.

— Otthun voltál?

— Ott.

— Vonattal gyüttél?

— Nem a. Csak adogattak. Mind úgy gyűvünk. Amellik koei útbaesik, fővesz, oszt hoz. Katona, cibil egyformán. Úgy is illik — tette hozzá elégedetten.

— Má mész is vissza?

— Menek, — felele, kurta-magyarosan.

— Azt ennyi pakkot kaptál? — tévedt a másik szeme a csomagokra.

— Egyse az enyém. Mind kúdik velem. Még a negyedik faluból is hoztak. Ládd-e, van vagy hat is!

— Mi van bennük? — érdeklődött az atyafi.

— Hát kibe mi. Hászzen, ha én azt mind számómám? Ebbe a sárgábbikba e, ebbe tudom, hogy palacsinta is van, mer Sabi cigány egyenést rendőlte.

— Cigányoktól is viszol?

— Viszek. Már mér ne vinnék, ő is ott hál, ahol én, — nevetett hozzá hamiskásan, azután kigombolta széles mellén a zsebet, s kihúzott egy fényképet. — Ezt így adta a cigányasszony talizmányul, hogy baj ne érje az urát. A nagyobbik fiáról csinálta valami faluba tévedt nyaraló, Pestről. E vót az első fiúk. Oszt milyen fekete a képe, ollan ügyesen hegedüli el azt a nótát, amit rendülnek nála.

A Keletihez ért a villamos. Szívélyesen parolázta s a katona visszaszolgált:

A feleséged kimehetne a feleségemhez! Barátnők vótak, vagy mi? Segíthetne a ház körül. Egyedül végzi az én dógom is az asszony, asztán most elkéne a segítség, merhogy... Hát nem is mondtam, hogy fiunk lett a héten, — húzta ki magát büszkén.

A másik nevetve intett neki vissza, hogy meglesz, amit kért. A katona meg ugrált át a síneken, a pályaudvar felé, ahol már várta a vonat, hogy vigye a határig. Onnan majd csak adogatják, úgy ahogy illik. Kezében illeget-billeget a hat csomag, amelyek közül egy se az övé. Az övé pólyába van csomagolva s ott kacag a felesége karján...

Zirczy Ilona.

Apróságok - Adomák

Az új német óriáságyú.

Ezt a 70 cm. átmérőjű szörnyeteget „Thor”-nak hívják. A „Thor” egykori germán istenről elnevezett óriási mozsarak Szabasztopol ostrománál jelentek meg, ahol szinte napok alatt rommá lőtték a világ legnagyobb erődjét. Maga a német hivatalos jelentés is elismeri, hogy Szabasztopol fellegvárának hihetetlenül gyors bevételét a Stukáknak és a Thor lövegeknek köszönhetik. Az elmúlt világháború híres 42-es lövegei is eltörpülnek emellett az óriási löveg mellett, amelynek a csőkalibere 70 centiméter. Noha hiteles adatok még nincsenek, és talán egy ideig nem is fognak az óriási lövegről rendelkezésre állni, mégis bizonyos számítások útján néhány megközelítő adathoz juthatunk. A romboló lövedékeknek a lövedék teljes súlyának 70%-a szokott a robbanó töltet lenni, azaz az 500 kilogrammos lövedéknél körülbelül 350 kilogramm. Az ilyen óriási súlyú lövedéket emelődarúval emelik be a csőbe és a több tonna súlyú zárnak

a mozgását is a nyomás útján vagy elektromos erővel végzik. Miután több lövés után a cső nagyon kitágul a felmelegedés következtében, egy bizonyos lövésszám után nem 70 centiméter, hanem 71—72 centiméter kaliberű lövedéket kell használni, hogy a megfelelő dugasztása a csőnek elérhető legyen. A löveg szállítása, tekintettel a valószínű óriási súlyra, több részben történik, sok tengelyes szállító kocsikon. Ilyen nagy súlyoknak a szállítása már nem kis feladat, ha meggondoljuk, hogy ezt a súlyt például 150 darab 3 tonnás tehergépkocsi tudja szállítani.

A köröm-rágás.

Az ideges gyermekek felvesznek bizonyos ösztönszerű cselekedeteket, amelyek egészséges gyermekeknél nem fordulnak elő. Ilyen szokások közé tartozik az ujjszopás és a köröm-rágás. Az igen csunya körömrágásnál a körömök vége le van tépve, rácsálva, sőt nagyon gyakran a körömágy is úgy, hogy a köröm és körömágnak csak igen kis része marad épségben. Nagyon súlyos eseteknél még az ujjak körömszélét is el-

kimozza a gyermek. Eltekintve a körömrágás nagyon ízléstelen és minden szépérzékét bántó voltától, az ujjak is nagyon csúnya és visszataszító benyomást tesznek, s ezenfelül gyulladásba is jöhet az állandóan elkinzott ujjhegy, fertőzés, szennyeződés folytán.

Egészségügyi és nevelésügyi okok egyaránt megkívánják, hogy a gyermeket a körömrágásról leszoktatni igyekezzünk. Mivel ez ideges alapon nyugvó megszokottá vált mozdulat, azért az egész szervezetet át kell hangolni, hogy azt mellőzhessük. A gyermek gondos felügyelet alatt álljon. Mikor észrevesszük, hogy a gyermek készül ismét kedvenc „ténykedés” elkezdni, azonnal el kell terelni a figyelmét azáltal, hogy szólítjuk, vagy játszani kezdünk vele, vagy valami különleges megbízást adunk neki. A gyermeket környezete szeretettel kell kezelje és sohasem szabad őt a körömrágás miatt megbüntetni. Nagyobb gyermekeknél gyakran célravezető a hiuságukat felhasználni, hogy őket e csúnya szokástól megszabadítsuk. Sokat kell előtte hangsúlyozni, hogy szépen ápolat köröm milyen ékessége egy kéznek.

Csempészárú a teve gyomrában.

Az Egyiptom—Sinai határszakán a vámőröknek feltűnt, hogy a vadászó beduinok néhány tevéje annyira sovány. Erre lefoglaltak ilyen beteg kinézésű tevéket, leölték a teve gyomrában alumíniumcsöveket találtak, kábítószerekkel kitöltve. A többi nyolc beteg teve leölésénél a vámőrök összesen 32 kilogramm kábítószert foglaltak le.

Tudásbeli hiány.

Gottfried Leibnitz, minden idők egyik legképzettebb tudósa, tanítványaitól is sokat követelt. Egyik tanítványával azonban sehogyan sem tudott megelégedve, akihez a következő kérdést intézte: „Mondja csak kérem önöknek, hogy a víz melyik gimnáziumban tett ilyen alapos és rendkívüli széles körű tudásbeli — hiányra...?”

Limonádé a folyóban.

A Csille és Argentina határán folyó Rio Agrio folyóban pompás savanyú limonádé folyik, melynek íze erősen emlékeztet a citroméra. A vidék lakossága azonban él is az alkalommal és vödörrel hordja a folyóból a vizet, mely cukorral édesítve a valódi limonádéhoz családiaság hasonló és üdítő hatású szolgálat.

Tévedés.

— Ki volt az a szörnyű nőszemély, aki magánál multkor ajtót nyitott nememnek?
— A feleségem...
— Ezer bocsánat... ügylátszik tévedtem.
— Dehogy tévedett... Én tévedtem, multkor feleségül vettem.

Az állatkertben.

— Rémes lehet, ha egy zsiráfnek megfájdul a nyaka.
— Az semmi. Van ennél még rémesebb is.
— ? ? ?
— Ha a száz lábúnak tyúkszemek lennének.

Jó orvos.

— Doktor úr! Kétségbe vagyok esve. Kézdem elveszteni az emlékezőtehetségemet. Mit csináljak?
— Adósságokat.

Tanácsadó

Minden tanácskérő levélhez mellékelendő 70 fillér, az orvosi levelekhez 1 pengő. Ezt bélyegben is lehet küldeni.

M. I. Mezőgazdasági munkásoknak erősebb minőségű bőrtalpú lábbelivel való ellátása ügyében a közellátási miniszter már korábban intézkedett. Ennek értelmében a törvényhatóság első tisztviselője az érdekképviselői szervek véleményének meghallgatása után (Mezőgazdasági Kamara, stb.) előterjesztést tehet a miniszternek kiutalás érdekében. Ez ügyben tehát az alispánhoz kell fordulnia.

N. D. A kocsikenőcs legmagasabb eladási árát a Budapesti Közlöny 1942. április 22-én megjelent 91. számában közzétett 51.300/1942. K. M. számú rendelet szabályozta. Ezen rendeletet kiegészítette a Budapesti Közlöny június 16-i 135. számában közzétett 80.300/1942. K. M. számú rendelet. Az előbbi rendelet a Közellátási Értesítő április 29-i 8. számában, az utóbbi a június 24-i 16. számában található. A rendeletek részletes intézkedéseket tartalmaznak úgy a beszerzési, mint az eladási árakra vonatkozólag.

Szerkesztői üzenetek

Az alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért:

B. M. Kemér, Ö. A. Búrgéz, ifj. K. M. Iszló, T. L. Gyergyóalfalu, Cs. T. D. Gyulakuta, Gy. B. Sósmező.

ELŐFIZETŐINKHEZ! Megbízottaink közül Tóth Imre Szilágy megyében, míg Vinczeff Sándor, illetve Máthé Lajos Háromszék megyében folytatják munkájukat. Megbízottaink felkeresik azon előfizetőinket, akik hátralékukat, illetve a f. év végéig szóló előfizetési díjat még nem fizették ki. Kérjük előfizetőinket, hogy a feltüntetett díjat fizessék ki. Ahová ezidő szerint nem mehetnek ki megbízottaink oda postautalványt küldünk, amelynek összege a f. év végéig szóló előfizetési díjat foglalja magában. A felszólítottakat kérjük, hogy az utalvány felhasználásával küldjék be a megfelelő összeget.

A következő befolyt pénzeket nyugtazzuk: Id. M. I. Kászónimper 9.20, Cs. I. Mádéfalva 6.20, K. N. L. Óvári 6.20, T. J. Noszoly 6.20, Sz. D. Gyergyóremete 6.20, O. F. Mádéfalva 3.20 és 6.20, L. D. A. Gyergyóremete 3.20, L. F. Gyergyószentmiklós 3.20, B. P. Kilyénfalva 6.20, N. I. J. Lázárfalva 6.20, P. J. Gyergyóremete 3.70, M. S. Szentjobb 6.20, Id. K. A. Érábrány 6.20, H. K. Szilágy-somlyó 5.20, Sz. A. Alsóilosva 6.—, D. G. Csíkszentkirály 12.20, Sósmezőről: S. K. 3.— és N. A. 3.—, G. I. Csíkszatóság 3.20, Ifj. L. L. Csíkszereda 6.20, G. I. Gyimesbükk 6.20, P. S. Mádéfalva 6.20, Özv. B. J-né Szárhegy 6.20, T. F. Mezőtelegd 6.20, D. A. Hidalmás 6.20, Sz. M. Mádéfalva 6.20, H. J. Nagybánya 6.20,

ABLA K

Vannak intézményes szervezetek, melyekről általában keveset beszélnek, talán igazolásaképpen annak, hogy azoknak, akik esendben, feltűnés nélkül dolgoznak, az az egyedüli dícséret, ha egyáltalában nem, vagy minél kevesebbet beszélnek róluk. Ezáltal azonban kivételt kell tennünk és rá kell mutatnunk arra a nagyszerű teljesítményre, melyet a Kolozsvárt is meghonosított tízes-szervezet az új élelmiszerjegyek széthordásával legutóbb is végzett. Minden elismerést megérdemelt az a pontosság, megbízhatóság és lelkiismeretesség, mellyel ezt a nem könnyű feladatot a tízes-szervezet tagjai megoldották. Az élelmiszer ma már az ország és a városok, községek legfontosabb kérdésévé vált, mert a közlelmiszer zavartalansága biztosítja a belső rendet, nyugalmat és a belső front munkájának ma annyira szükséges egyensúlyát. Az éhség a legnagyobb forradalmár és aki ennek a forradalmárnak be tudja tömni a száját, az megnyerte a csatát külső és belső ellenség ellen. Ennek a csatanyerésnek nemcsak a készletek megléte a titka, hanem azok rendszeres és folyamatos szétosztása, tehát az a bizonyos közigazgatási technika is, melyben a tízes-szervezet tagjai legutóbb is oly pompásan megállották a helyüket. Köszönet nekik érte. Ennyivel igazán tartozunk nekik mi valamennyien, akik a pontosan széthordott élelmiszer-jegyek birtokában nyugodtan melegengetjük magunkban azt a tudatot, hogy az ellenség kiéheztetési szándékával szemben bizton támaszkodhatunk meglévő készleteinkre.

F. A. Baca 6.20, B. S. Székelyudvarhely 6.—, Sz. S. Bihardiószeg 6.20, V. F. Bors 3.20, Id. B. L. Fugyivásárhely 6.20, Ifj. É. L. Cséfa 12.20, K. A. Érkörtvélyes 6.20, S. J. Érábrány 6.20, A. K. Zsögöd 6.20, K. K. Gyergyószentmiklós 6.20, Gy. F. Tekerőpatak 6.20, L. L. Tusnád 6.20, M. F. Szinerváralja 6.20, Cs. F. Szilágyper 6.20 Pengő.

Apróhirdetések

Gazdák figyelmébe! Vevők vagyunk lóhere, lucerna, szarvaskerep, baltacim és az összes más apró magvakra, az A. K. által megállapított áron. Kérünk egy átlagmintát, hogy tudjuk legmagasabb ajánlatukat megtenni. Erdélyi Gazdák Magértékesítő Szervezete, Kolozsvár, Majális-utca 10. sz.

Mezőgazdasághoz, különösképpen gyümölcsészet, borászat és kertészet-hez értő hadmentes szorgalmas, lehetőleg diplomás egyének némi irodai gyakorlattal személyi adataikkal, okmánymásokkal, igénymegjelölést küldjék Gr. Degenfeld M.-hoz Erdőszáda Szatmármegye.

Szerkesztésért felel: PÁR JÁNOSSY BÉLA dr.
Felelős kiadó: TÓTH KÁLMÁN

BOGYETEMI KÖNYVTÁR

KOLOZSVAR

ent György tér

Mit az Isten adott neked,
Takaríts bé mindenedet,
S takarékos élet legyen
Arany jelszó a lelkedben.
Ki, mije van, nem becsüli,
Az keserves büjtjét üli.

Tanuld meg!

Októberben kell levágni a kukoricaszárat.

Felhívjuk a gazdák figyelmét arra, hogy a jelenlegi takarmányszűke miatt mindenkinek arra kell törekednie, hogy a kukoricaszárat már közvetlen a törés után levágja és betakarítsa. A kukoricaszár ugyanis értékes takarmány, de csak akkor, ha tápanyagait jól meg tudjuk őrizni. Az októberben levágott és behordott kukoricaszárban 1.4 százalék fehérje van, keményítőértéke 26. Már egy hónappal később, novemberben, a fehérjetartalom hiányzik a földön kint hagyott kukoricaszárból, a keményítőérték pedig 14-re csökkent. Decemberben és később a kukoricaszár tápláléértéke elveszett. Közel 500 millió pengő értéket jelent az ország kukoricaszártermése, de csak akkor, ha a szárat idejében betakarítják. A gazda maga ellen vét, de az országnak is kárt okoz, ha nem gondoskodik a kukoricaszár levágásáról és behordásáról még ebben a hónapban. A vizsgálatok ugyanis azt bizonyítják, hogy az októberi kukoricaszár szénával felér, a novemberi csak szalmát ér, a későbbi pedig tűzrevaló.

Legveszedelmesebb mérgesgombánk.

A legveszedelmesebb mérges gomba, amely gyakran okoz halálos mérgezést: a gyilkos galóca. Főleg tölgyesekben él. Nedves nyarakon igen gyakori az Alföld dombvidékein is. A gyilkos galóca 8—12 cm. magas, kalapja fiatal korában félgömb vagy harangalakú, később ellaposodik. Az egész gomba fehér, csak kalapjának teteje zöld, vagy zöldes. Tönkjének, vagyis szárának felső részét gyűrű, gallér fogja körül. A tönk legalsó részén hüvelyburok és gumó látható, ha a földből óvatosan kiemeljük. Nálunk a gyilkos galócát valószínűleg a galambicával szokták összetéveszteni. Ugyanis háromféle zöldhátú, ehető galambicafajtánk van. Ezeknek a tönkjén azonban nincs sem gallérgyűrű, sem hüvelyburok, sem gumó, azonkívül alakjuk is más. Az ehető és mérges gombák megkülönböztetésére általános szabály nincs, aki nem ismeri pontosan a gombafajták jellemző tulajdonságait, ne gyűjtsön gombát.

A szőlő érését kísérjük állandó figyelemmel.

Legjobb akkor szüretelni, amikor a szőlőbogyók teljes érettségüket már elérték. A különböző fajtájú szőlők közül mindig a korábban érőket és a rothadásra hajlókat szedjük meg először. A mai gazdasági

viszonyok között a fősúlyt a bor minőségére kell helyezni, mert a jóminőségű borok mindig kelendők, míg a közepes és silány minőségűek csak nehezen és akkor is csak olcsó áron hozhatók forgalomba. A szőlőszedő-edényeket, puttonyokat és egyéb eszközöket minden este, munka után, jól tisztítsuk meg. Szőlőedényeknek igen alkalmasak a zománcozott vedrek, mert gyorsan és jól tisztíthatók. A szedéshez szerezünk be szőlőszedő ollókat. A fürtöket lebogyózni csak akkor szükséges, ha finomabb bort akarunk előállítani. Vörösborok készítésénél rendszeren bogyozni szoktunk. Ajánlatos azonban a vörösbor erjesztésekor a cefréhez a kocsányok egy részét, pl. felét vagy harmadát visszaadni, hogy a vörösbornak a kívánt fanyarsága meglegyen.

A burgonyaszedés

ideje elérkezett! Szedjük fel a burgonyát a szár leszáradása után 6—10 nappal. Az így szedett burgonya tartós lesz. Ha a szárok sokáig zölden maradnak, kaszáljuk le, hogy a burgonya hamarabb beérjen. Ha lehet, használjunk burgonyaszédőgépet. Csakis szép időben szedjük a burgonyát. Azonnal osztályozzuk már a szedéskor a burgonyát. A sérült és beteg burgonyát etessük fel azonnal! Gondoskodjunk a jövő évi burgonyavetőmagról a szedés-kor. Jövőre sok burgonyát vessünk!

- Hogy van földi?
- Vónék valahogy, csak aludni nem tudok.
- Nekem is volt olyan bajom, s úgy hitta a doktor, hogy idegesség.
- Az én bajomat Jósának hívják, s négy hónapos.